

Umowa Nr .../Projektowane postanowienia umowy

zawarta w Lubaczowie dnia...2023 r. pomiędzy:

Gminą Lubaczów,

ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów, NIP:

..., REGON: ...,

reprezentowanym przez Wiesława Kapla – Wójta Gminy, przy
kontrasygnacie Agnieszki Brzeziak – Skarbnik Gminy; zwaną
w dalszej części umowy Zamawiającym

a:

..... adres: ....., wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego
prowadzonej pod nr: .....; NIP: .....; REGON: ..... ; reprezentowaną
przez:

1. ....

2. ....

lub

(imię) ..... (nazwisko) ..... prowadzący działalność gospodarczą pod firmą
(imię) ..... (nazwisko) ..... (nazwa handlowa).....z siedzibą (adres prowadzonej
działalności gospodarczej) ..... NIP: .....; REGON: .....; zwaną w
dalszym tekście umowy Wykonawcą,

łącznie zwanymi dalej stronami, a każdy z osobna Stroną.

W wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego
przeprowadzonego w trybie podstawowym bez negocjacji, o którym mowa w art. 275 pkt 1
ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, dalej: ustawa Pzp lub p.z.p. zawarta
zostaje umowa o następującej treści:

§ 1

Przedmiot umowy

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu umowy, t. j.:
przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Młodowie” w ramach
dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych
– w zakresie określonym w niniejszej umowie oraz dokumentach, o których mowa
w ust. 3.
  - 1.1. Zakres przedsięwzięcia obejmuje wykonanie robót budowlanych i opracowanie
dokumentacji projektowo – kosztorysowej, a następnie wykonanie na jej podstawie robót
budowlanych.
  - 1.2. Przedsięwzięcie składa się z jednego zadania inwestycyjnego określonego w opisie
przedmiotu zamówienia stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy (w skład wchodzi
program funkcjonalno-użytkowy)
  - 1.3. W ramach przedsięwzięcia Wykonawca zobowiązany jest także do ustawienia na własny
koszt tablic informujących o finansowaniu (zgodnie z wytycznymi o których mowa w § 2,

- ust. 2 pkt 34) oraz zapewnienia na własny koszt pełnej obsługi geodezyjnej (w tym wykonania dokumentacji geodezyjnej powykonawczej niezbędnej do zrealizowania przedmiotu umowy.
2. Roboty, o których mowa w ust. 1 i 1.1 należy wykonać zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia (stanowiącą dokumentację w załączniku nr 1 do umowy), Specyfikacją Warunków Zamówienia (zwaną dalej: SWZ) oraz odczytywanymi łącznie z dokumentacją projektową przedmiarami robót. Dokumenty te stanowią integralną część umowy. Roboty muszą być wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami, a w szczególności z przepisami Prawa budowlanego oraz na ustalonych niniejszą umową warunkach.
    - 2.1. Prace projektowe należy wykonać zgodnie z wytycznymi zawartymi w programie funkcjonalno-użytkowym (stanowiącym załącznik nr 1 do umowy) i SWZ.
  3. Szczegółowy zakres przedmiotu umowy, w tym szczegółowe obowiązki Wykonawcy stanowi załącznik nr 1 – opis przedmiotu zamówienia, która wchodząc w skład SWZ, stanowi jej integralną część.
  4. Inwestycja jest dofinansowana z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, zgodnie z wstępną Promesą nr Edycja3PGR/2021/2440/PolskiŁad, dotyczącą realizacji przez Zamawiającego zadania określonego w niniejszym ustępie.
  5. Wykonawca oświadcza, że:
    - 1) zapewni finansowanie inwestycji w części niepokrytej udziałem własnym Zamawiającego, na czas poprzedzający wypłatę z Promesy dotyczącej przewidzianego dofinansowania i przyjmuje do wiadomości, że zapłata wynagrodzenia Wykonawcy inwestycji w całości nastąpi po wykonaniu inwestycji w terminie nie dłuższym niż 35 dni od dnia odbioru inwestycji poprzez Beneficjenta (Zamawiającego), zgodnie z warunkami płatności określonymi w § 6.
    - 2) dokładnie zapoznał się z opisem prac projektowych i robót budowlanych, jakie mają zostać wykonane i sposobem ich wykonania. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania całości robót zgodnie z zamierzeniem i przeznaczeniem oraz zgodnie z wymaganiami Zamawiającego zawartymi w kolejności wagi: dokumentacja projektowa, niniejsza umowa, wymagania w SWZ.

W przypadku rozbieżności zakresu robót Wykonawca nie może wykorzystywać błędów lub braków w dokumentacji, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić inspektora nadzoru i projektanta oraz Zamawiającego, który dokona odpowiednich zmian lub poprawek. W przeciwnym przypadku, Wykonawca zobowiązani będą do interpretacji zakresu zamówienia „rozszerzająco”, tzn. zostaną zobowiązani do wykonania w ramach wynagrodzenia ryczałtowego wszystkich robót, usług, dostaw wynikających z wymienionych wyżej dokumentów, niezbędnych do prawidłowego i zgodnego z zasadami sztuki budowlanej ukończenia i oddania przedmiotu zamówienia do eksploatacji w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i funkcją, a których wykonanie profesjonalny Wykonawca przy zachowaniu należytej staranności mógłby przewidzieć, na etapie kalkulowania ceny oferty, jako konieczne do wykonania.

W pozostałym zakresie załączone przedmiary robót służą tylko do uzupełnienia opisu przedmiotu zamówienia i nie są podstawą do jakichkolwiek roszczeń.

Przedmiary robót mają charakter pomocniczy i należy je odczytywać wyłącznie z innymi dokumentami stanowiącymi integralną część niniejszej umowy. Przedmiary robót stanowiące załączniki do SWZ i do niniejszej umowy, z uwagi na ryczałtowy charakter wynagrodzenia stanowią dokument pomocniczy, a podane w przedmiarach podstawy wyceny i ilości prac są orientacyjne.
  6. Warunki realizacji przedmiotu umowy:
    - 1) materiały stosowane przez Wykonawcę podczas realizacji przedmiotu umowy powinny być fabrycznie nowe i odpowiadać co do jakości, wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie z godnie art. 10 ustawy Prawo budowlane oraz odpowiadać jakościowym i gatunkowym wymaganiom określonym w opisie dokumentacji przedmiotu zamówienia. Każdy materiał/wyrób/urządzenie przed wbudowaniem musi uzyskać aprobatę inspektora nadzoru, pod rygorem nieodebrania elementu, w którym dany

- materiał/wyrób/urządzenie został wbudowany z winy Wykonawcy,
- 2) Wykonawca zobowiązany jest posiadać i na każde żądanie Zamawiającego lub inspektora nadzoru okazać w stosunku do wskazanych materiałów: certyfikat na znak bezpieczeństwa, atest higieniczny, deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską Normą lub aprobatę techniczną. Komplet ww. dokumentów Wykonawca przekaze Zamawiającemu po zakończeniu robót, a przed odbiorem przedmiotu umowy. W przypadku przedstawienia dokumentów w języku innym niż polski Wykonawca przedstawi również obok dokumentu oryginalnego tłumaczenie na język polski.
  7. Przedmiot zamówienia musi być wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami, zasadami sztuki budowlanej oraz na ustalonych niniejszą umową warunkach.
  8. Zamawiający dopuszcza możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych dokumentacją przetargową w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, t. j.: zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu. Z powyższego Strony sporządzą protokół różnicowy.
  9. Dopuszcza się także możliwość rezygnacji z wykonania pewnych robót przewidzianych w dokumentacji przetargowej w sytuacji, gdy ich wykonanie będzie zbędne do prawidłowego, t. j.: zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu. Roboty takie w dalszej części umowy nazywane są robotami zaniechanymi. Z powyższego Strony sporządzą protokół różnicowy, określający ilość prac/robót zmniejszonych i w konsekwencji wysokość zmniejszenia wynagrodzenia.
  10. Zamawiający zastrzega sobie prawo zmiany zakresu przedmiotu umowy poprzez jego zmniejszenie, przez złożenie jednostronnego oświadczenia, przy czym Zamawiający gwarantuje realizację przedmiotu umowy na poziomie nie niższym niż 80 % wielkości przedmiotu umowy (zakresu rzeczowego). W przypadku skorzystania przez Zamawiającego z uprawnienia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Wykonawcy będzie przysługiwało wynagrodzenie należne mu wyłącznie z tytułu wykonanej części przedmiotu umowy w zmniejszonym zakresie. Z powyższego Strony sporządzą protokół różnicowy, określający zakres rzeczowy oraz wysokość zmniejszenia wynagrodzenia.
  10. Wykonawca oświadcza, że posiada uprawnienia i środki do wykonania przedmiotu umowy (t. j.: prac projektowych, robót budowlanych, pozyskanie i przekazanie niezbędnych zgód/opinii/zezwoleń/uzgodnień oraz sporządzenie i przekazanie dokumentacji odbiorowej (w tym powykonawczej a także geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej), udzielenie rękopisami i gwarancji z należytą starannością i oferowanym terminie a zakres prac (robót budowlanych) i usług (prace projektowe i towarzyszące pozyskanie decyzji/opinii/uzgodnień/zezwoleń), warunki techniczne oraz wszelkie inne okoliczności związane z przedmiotem zamówienia są mu znane i w związku z tym nie będzie w przyszłości występować z roszczeniami.

§ 1A

1. W zakresie zadań inwestycyjnych realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia wg wytycznych zawartych w programach funkcjonalno-użytkowych (będących częścią załącznika nr 1 do umowy) kompleksowej dokumentacji projektowo – kosztorysowej.
2. Przedmiot umowy obejmuje sporządzenie dokumentacji projektowej, o której mowa w niniejszym paragrafie, pozyskanie wszelkich zgód/opinii/pozwoleń/uzgodnień właściwych organów administracji, wykonanie na podstawie sporządzonej przez Wykonawcę dokumentacji projektowej - robót budowlanych oraz pozyskanie wszelkich zgód/opinii/pozwoleń/uzgodnień właściwych organów administracji dopuszczających do użytkowania – jeśli są wymagane.
3. Zakres dokumentacji projektowej, której wykonanie stanowi przedmiot umowy obejmuje sporządzenie i przekazanie Zamawiającemu:
  - 1) koncepcji projektowych (lub jednej zbiorczej koncepcji z podziałem na

wszystkie zadania inwestycyjne), zawierających informacje o podstawowych parametrach technicznych, rozwiązaniach funkcjonalnych i użytkowych, materiałach proponowanych do zastosowania oraz szacunkowych kosztach inwestycji z rozbiciem na poszczególne jej zadania inwestycyjne oraz następnie z rozbiciem na elementy składowe i propozycją etapowania robót do 30 dni licząc od daty podpisania umowy. Zatwierdzone przez Zamawiającego koncepcje stanowiąc będzie dane wyjściowe do realizacji prac projektowych przez Wykonawcę, a ich spełnienie - istotny warunek odbioru prac projektowych przez Zamawiającego. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu do uzgodnienia koncepcję w formie opisowej i rysunkowej. Zamawiający zobowiązuje się do zaopiniowania koncepcji niezwłocznie, nie później niż w ciągu 14 dni,

- 2) projektu budowlanego wszystkich koniecznych branż wraz z projektem zagospodarowania terenu, wytycznymi do planu BIOZ, niezbędnymi opiniami, uzgodnieniami i decyzjami administracyjnymi - opracowanego, zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane i spełniającego wymagania rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego oraz zgodnie z wymogami ustanowionymi SWZ.

Projekt budowlany należy wykonać w ilości 4 egzemplarzy w wersji papierowej oraz w 2 egzemplarzach w formie elektronicznej w formacie PDF oraz DWG i DXF zapisanej na nośniku typu pendrive;

- 3) projektu wykonawczego uzupełniającego i uszczegółwiającego projekt budowlany w zakresie i stopniu dokładności niezbędnym do realizację robót budowlanych. Projekt musi uwzględniać wymagania określone w § 5 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego.

Projekt wykonawczy należy wykonać w 5 egzemplarzach w wersji papierowej oraz w 3 egzemplarzach w formie elektronicznej w formacie PDF oraz DWG i DXF zapisanej na nośniku typu pendrive;

- 4) specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, przez którą należy rozumieć opracowania zawierające w szczególności zbiory wymagań niezbędnych do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót. Specyfikacje muszą uwzględniać wymagania określone w § 13 i 14 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego. Specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych należy wykonać w ilości 4 egzemplarzach w formie pisemnej oraz w 2 egzemplarzach w formie elektronicznej w formacie PDF zapisanej na nośniku typu pendrive;

- 5) przedmiarów robót odrębnie dla każdego zadania inwestycyjnego, przez które należy rozumieć opracowania zawierające zestawienie przewidywanych do wykonania robót w kolejności technologicznej ich wykonania wraz z ich szczegółowym opisem, miejscem wykonania lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis, z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek miar robót podstawowych oraz wskazaniem podstaw do ustalania cen jednostkowych robót lub jednostkowych nakładów rzeczowych. Przedmiary muszą uwzględniać wymagania określone w paragrafach od 6 do 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego. Przedmiar robót należy wykonać w ilości 2 egzemplarzy w formie pisemnej oraz w 1 egzemplarzu w formie elektronicznej w formacie PDF zapisanej na nośniku typu pendrive;

- 6) kosztorysu inwestorskiego ze zbiorczym zestawieniem kosztów.

Kosztorys inwestorski należy wykonać w ilości 2 egzemplarzy w formie pisemnej oraz w 1 egzemplarzu w formie elektronicznej w formacie PDF zapisanej na nośniku typu

- pendrive i 1 egzemplarz w formie elektronicznej w zapisie umożliwiającym odczyt w formacie Excel;
- 7) opracowanie dokumentacji geologiczno - inżynierskiej dla przypadków konkretnie wskazanych w p.f.-u. (jeśli zajdzie taka konieczność);
  - 8) uzyskania na rzecz Zamawiającego na podstawie udzielonego pełnomocnictwa przez Zamawiającego a przedłożonego przez Wykonawcę wszelkich niezbędnych opinii i uzgodnień oraz pozwoleń na budowę (przebudowę) na podstawie którego będzie można rozpocząć prace budowlane. Niezwłoczne informowanie Zamawiającego o pozyskaniu wszelkich uzgodnień/decyzji/opinii/pozwoleń.
4. Dokumentacja projektowa powinna być przygotowana zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym:
- 1) rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego,
  - 2) ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane,
  - 3) ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne,
  - 4) ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
  - 5) ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
  - 6) rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, nadto uzgodniona z właściwymi gestorami sieci/mediów.
5. Do obowiązków Wykonawcy w zakresie sporządzenia dokumentacji projektowej należy również:
- 1) szczegółowe sprawdzenie w terenie warunków wykonania zamówienia,
  - 2) konsultacje z Zamawiającym na każdym etapie projektowania dotyczące istotnych elementów mających wpływ na koszty, funkcję.
6. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania robót budowlanych na podstawie opracowanej dokumentacji, o której mowa w ust. 3.

§ 1B

Projekt koncepcyjny, dokumentacja projektowo – kosztorysowa wraz z uzyskaniem zgód/opinii/pozwoleń/uzgodnień organu administracji

1. Poza obowiązkami Wykonawcy i zakresem przedmiotu niniejszej umowy określonym w § 1 i § 1.A do zobowiązań Wykonawcy należy także:
  - 1) uzgodnienie dokumentacji projektowo – kosztorysowej z właściwymi organami administracji. Wykonawca uzyska akceptację rozwiązań zawartych w dokumentacji projektowo-kosztorysowej przez ww. organy w formie pisemnej pod rygorem nieważności;
  - 2) uwzględnienie uwag zgłoszonych przez Zamawiającego do dokumentacji projektowo-kosztorysowej na każdym etapie projektowania wraz z uzyskaniem pozytywnej oceny dla dokumentacji projektowo-kosztorysowej od Zamawiającego;
  - 3) pozyskanie wszelkich zgód/pozwoleń/opinii/uzgodnień właściwych organów administracji.
2. Wszelkie zmiany do zatwierdzonej dokumentacji projektowo-kosztorysowej wymagają zgody Zamawiającego wyrażonej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Wykonawca w trakcie prac projektowych jest zobowiązany do dokonywania bieżących ustaleń z Zamawiającym. Wszelkie uzgodnienia pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym będą miały formę pisemną, z dopuszczeniem drogi elektronicznej.
4. Na każde żądanie Zamawiającego, Wykonawca będzie udzielał wyjaśnień, dotyczących przebiegu prac. Osoby upoważnione lub wskazane przez Zamawiającego będą miały

- zapewnioną możliwość zapoznania się z opracowywanymi materiałami na etapie ich sporządzania.
5. Informowanie Zamawiającego o postępie i zaawansowaniu prac przy realizacji przedmiotu umowy oraz niezwłoczne sygnalizowanie pojawiających się zagrożeń, w szczególności dotyczących terminów i kosztów wraz z przedkładaniem propozycji rozwiązań/ opracowań w zakresie tych zagrożeń. Wykonawca przedstawiał będzie informację o postępie i zaawansowaniu prac w formie pisemnej z dopuszczeniem drogi elektronicznej ewentualnie podczas spotkań roboczych organizowanych przez Zamawiającego oraz na każde pisemne (z dopuszczeniem drogi elektronicznej) wezwanie Zamawiającego. W przypadku pojawiających się zagrożeń, w szczególności dotyczących terminów i kosztów Wykonawca powinien informować o nich Zamawiającego niezwłocznie, jednak nie później niż do 5 dni kalendarzowych po podjęciu wiadomości o takim zagrożeniu, w formie pisemnej z dopuszczeniem drogi elektronicznej, pod rygorem utraty prawa do powoływania się na te okoliczności w przyszłości.
  6. Wykonawca jest zobowiązany w wykonywanej dokumentacji projektowo-kosztorysowej do opisanie rozwiązań technologicznych i zastosowanych materiałów w sposób jednoznaczny i wyczerpujący za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń. W dokumentacji projektowo - kosztorysowej nie mogą być wskazane nazwy własne, znaki towarowe, patenty lub pochodzenie. W przypadku, gdy jest to uzasadnione specyfiką zamówienia i brakiem możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań technologicznych oraz materiałów za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, Wykonawca może zastosować określenia wskazane w zdaniu poprzednim, pod warunkiem bezwzględnego zamieszczenia zapisu „lub równoważne”, wskazując jednocześnie na minimalne wymagania techniczne, użytkowe i jakościowe materiałów lub technologii równoważnych. W przypadku użycia nazw własnych, znaków towarowych, patentów lub pochodzenia Wykonawca powinien przedłożyć pisemne uzasadnienie ich użycia. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa powinna zostać opracowana zgodnie z ustawą p.z.p. wraz z aktami wykonawczymi t. j.: w sposób pozwalający na przeprowadzenie ewentualnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych w oparciu o ustawę p.z.p.
  7. Wady dokumentacji projektowo-kosztorysowej, skutkujące w okresie realizacji wzrostem kosztów budowy (jakiegokolwiek braki projektowe/technologiczne/materiałowe lub błędy w dokumentacji projektowej lub nieścisłości lub kolizje w opracowaniach składających się na dokumentację projektową, przy założeniu że przedmiar robót /kosztorys ślepy/ nie wchodzi w skład dokumentacji projektowej) będą w całości obciążały Wykonawcę. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym przepis § 11 ust. 25 pkt e nie stosuje się.
  8. Odebranie przez Zamawiającego dokumentacji projektowo - kosztorysowej nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za nienależyte wykonanie przedmiotu niniejszej umowy ani jej nie ogranicza.
  9. Podpisanie protokołów zdawczo-odbiorczych (częściowych w rozumieniu § 4 ust. 3 pkt b) nie oznacza potwierdzenia braku wad fizycznych i prawnych wykonanej w ramach realizacji przedmiotu niniejszej umowy, dokumentacji projektowo – kosztorysowej.

§ 1C

Sprawowanie nadzoru autorskiego

1. Wykonawca zobowiązany jest do sprawowania nadzoru autorskiego określonego w § 1 ust. 1 i 2 niniejszej umowy, w zakresie, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo budowlane oraz w szczególności do:
  - 1) kontroli zgodności realizacji robót budowlanych z dokumentacją projektowo – kosztorysową w toku wykonywanych robót budowlanych;
  - 2) uzgadniania i oceny zasadności oraz konieczności wprowadzania zmian w stosunku do przewidzianych rozwiązań projektowych w dokumentacji projektowo - kosztorysowej, a zgłoszonych przez Zamawiającego, w toku wykonywania robót budowlanych lub na wniosek Zamawiającego;
  - 3) ścisłej współpracy z Zamawiającym;
  - 4) pełnienia funkcji doradczej i konsultacyjnej wobec Zamawiającego w zakresie objętym

- dokumentacją projektowo - kosztorysową;
- 5) udzielania wszelkich wyjaśnień dotyczących wątpliwości powstałych w toku realizacji robót budowlanych wynikających z dokumentacji projektowo - kosztorysowej;
  - 6) udziału w radach budowy lub spotkaniach organizowanych przez Wykonawcę robót budowlanych lub Zamawiającego – na każde żądanie Zamawiającego;
  - 7) udziału w sporządzaniu protokołów konieczności w sprawie wykonania robót dodatkowych lub zamiennych, w przypadku żądania Zamawiającego;
  - 8) udziału w odbiorze zadań inwestycyjnych i czynnościach mających na celu doprowadzenie do osiągnięcia projektowanej zdolności funkcjonalnej;
  - 9) udziału w odbiorach częściowych;
  - 10) dokonywania kontroli jakości prac w wytwórniach Wykonawcy robót budowlanych każdorazowo na wniosek Zamawiającego;
  - 11) sprawowania aktywnego nadzoru autorskiego, weryfikacji, opiniowania, doboru oraz koordynacji w zakresie szczegółowych rozwiązań wykonawczych;
  - 12) wykonywania szczegółowych opracowań projektowych niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji robót budowlanych na każde wezwanie Zamawiającego;
  - 13) wykonywania rysunków zamiennych lub dokumentacji zamiennej lub projektów zamiennych na wniosek Zamawiającego;
  - 14) żądania wstrzymania robót budowlanych w razie stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia lub wykonywania robót niezgodnie z dokumentacją projektowo - kosztorysową;
  - 15) po zakończeniu robót budowlanych dokonanie sprawdzenia wykonanych robót w odniesieniu do dokumentacji projektowo – kosztorysowej. W przypadku rozbieżności Wykonawca robót budowlanych dokona poprawek dostosowując wykonane roboty do dokumentacji projektowo – kosztorysowej. Po wykonanych poprawkach przez Wykonawcę ponowne dokonanie przeglądu w celu odbioru robót. Z przeprowadzonych czynności odbiorowych należy sporządzić protokół i przekazać niezwłocznie Zamawiającemu.
2. Nadzór autorski sprawowany będzie w następujących branżach:
    - 1) sanitarnej,
    - 2) elektrycznej.
  3. Nadzór autorski będzie sprawowany przez zespół nadzoru autorskiego, o którym mowa w ust. § 13 ust. 9. Wykonawca nie może powierzyć sprawowania nadzoru autorskiego osobom trzecim bez pisemnej zgody Zamawiającego, pod rygorem bezskuteczności.
  4. W ramach sprawowanego nadzoru autorskiego Projektant zobowiązany będzie do osobistego pobytu na budowie na każde wezwanie Zamawiającego. Każdy pobyt Projektanta na budowie potwierdzany będzie wpisem w dzienniku budowy lub zawiadomieniem inspektora nadzoru i przedstawiciela Zamawiającego.
  5. Zmiany i uzupełnienia w prowadzone do dokumentacji projektowej w czasie pełnienia nadzoru autorskiego będą dokumentowane przez:
    - 1) zapisy na rysunkach wchodzących w skład dokumentacji projektowej, opatrzone odpowiednimi odnośnikami, datą wykonania, nazwiskiem i podpisem członka zespołu nadzoru autorskiego;
    - 2) rysunki zamienne lub uzupełniające z opisami i informacją, jaki element projektu zastępują, opatrzone datą wykonania, nazwiskiem i podpisem członka zespołu nadzoru autorskiego;
    - 3) określenie zmiany, jako istotnej lub nieistotnej, w rozumieniu ustawy Prawo budowlane;
    - 4) wpisy do dziennika budowy (jeśli będzie założony i prowadzony).

§ 2

Obowiązki stron

1. Obowiązki Zamawiającego:

- 1) przekazanie Wykonawcy terenu(ów) budowy(ów),
  - 2) pełnienie nadzoru inwestorskiego,
  - 3) dokonywanie odbiorów wykonanych robót budowlanych na zasadach określonych w § 4 niniejszej umowy,
  - 4) zapłata wynagrodzenia za na zasadach określonych w § 6 niniejszej umowy.
2. Wykonawca, oprócz zrealizowania wszystkich obowiązków i zadań wynikających z treści zawartej w dokumentach określonych w § 1 ust. 3 zobowiązany jest w szczególności do:
- 1) protokolarnego przejścia terenu(ów) budowy(ów) od Zamawiającego,
  - 2) opracowanie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na terenie budowy (BIOZ) /jeśli dotyczy/,
  - 3) prowadzenia dokumentacji budowy zgodnie z ustawą prawo budowlane wraz z aktami wykonawczymi. Przechowywanie dziennika budowy (jeśli jest ustawowa konieczność założenia i prowadzenia) wyłącznie na terenie(ów) budowy(ów), jego szczegółowe i sukcesywne uzupełnienie,
  - 4) urzędzenia, zagospodarowania i zabezpieczenia terenu robót oraz utrzymanie ww. składników w należyтым stanie, w tym zabezpieczenie terenu robót przed dostępem osób postronnych, wykonanie i utrzymanie ogrodzenia terenu robót, dróg tymczasowych, dojazdów oraz zapewnienie dozoru budowy,
  - 5) organizowania pracy zgodnie z warunkami bhp, socjalnymi, ppoż. określonymi w przepisach szczegółowych oraz zgodnie z zasadami Kodeksu Pracy. Wszyscy pracownicy skierowani przez Wykonawcę do realizacji zamówienia będą odpowiednio przeszkoleni i posiadać będą wymagane kwalifikacje techniczne i badania lekarskie,
  - 6) przeprowadzenia prób, sprawdzeń i badań, uzyskiwanie warunków, zgód i opinii niezbędnych do wykonywania robót, w tym wydawanych przez organy administracyjne niezbędnych dla należytego wykonywania robót, a także dla należytego użytkowania przez Zamawiającego,
  - 7) organizacji terenu(ów) budowy(ów) oraz oznaczenia terenu(ów) budowy(ów), terenów przyległych oraz organizacja i wyposażenie terenu budowy w urządzenia niezbędne dla realizacji przedmiotu umowy,
  - 8) zabezpieczenia terenu(ów) budowy(ów) przed dostępem osób trzecich,
  - 9) przygotowania terenów budowy i wymaganych dokumentów do dokonania odbioru końcowego (w tym powykonawczego) przez Zamawiającego,
  - 10) zapewnienia sprzętu spełniającego wymagania norm technicznych,
  - 11) pokrycia kosztów prób oraz wydatków związanych z organizacją końcowego odbioru technicznego robót budowlanych,
  - 12) likwidacji terenu(ów) budowy(ów) i zaplecza własnego Wykonawcy bezzwłocznie po zakończeniu robót, nie później niż do 7 dni do dnia zakończenia robót,
  - 13) zgłaszania pisemnie (z dopuszczeniem drogi elektronicznej) lub poprzez wpis w dzienniku budowy Zamawiającemu oraz inspektorowi nadzoru inwestorskiego robót zanikających lub ulegających zakryciu,
  - 14) zgłaszania w formie pisemnej Zamawiającemu oraz inspektorowi nadzoru inwestorskiego konieczności wykonania robót zamiennych. W zgłoszeniu konieczności wykonania robót zamiennych Wykonawca obowiązany jest do szczegółowego opisanie tych robót oraz przyczyn uzasadniających konieczność ich wykonania. Wykonawca może przystąpić i jest obowiązany do wykonywania robót zamiennych wyłącznie po wyrażeniu przez Zamawiającego pisemnej zgody na takie roboty. Zgoda Zamawiającego wykonanie robót zamiennych nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie umowy. Roboty zamienne Wykonawca wykonuje w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w umowie i z tytułu ich wykonywania Wykonawcy nie przysługuje jakiegokolwiek dodatkowe wynagrodzenie,
  - 15) zgłaszania w formie pisemnej Zamawiającemu oraz inspektorowi nadzoru inwestorskiego konieczności wykonania robót dodatkowych (dla potrzeb umowy roboty w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 p.z.p.) lub innych zamówień powiązanych, niezbędnych do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, których wykonanie stało się konieczne lub celowe

- i które mają wpływ na realizację niniejszego zamówienia, w terminie do 3 dni od dnia powzięcia wiadomości, pod rygorem utraty prawa do powoływania się na te okoliczności w przyszłości. W zgłoszeniu konieczności wykonania robót dodatkowych lub innych zamówień powiązanych Wykonawca obowiązany jest do szczegółowego opisanie tych robót oraz przyczyn uzasadniających konieczność ich wykonania. Wykonawca może przystąpić i jest obowiązany do robót dodatkowych wyłącznie po wyrażeniu przez Zamawiającego pisemnej zgody na takie roboty. Zgoda Zamawiającego wykonanie robót dodatkowych nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie umowy,
- 16) informowania inspektora nadzoru i Zamawiającego na piśmie o problemach technicznych lub okolicznościach, które mogą wpłynąć na jakość robót lub termin zakończenia robót w terminie do 3 dni od powstania przyczyny pod rygorem utraty prawa do powoływania się na te okoliczności w przyszłości,
  - 17) jako wytwarzający odpady do przestrzegania przepisów prawnych wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, m.in.,
  - 18) własnym kosztem i staraniem - aby wszystkie pozostałe po procesie budowy materiały zostały przetworzone, unieszkodliwione lub zmagazynowane w sposób „przyjazny środowisku”, co oznacza że Wykonawca jest zobowiązany postępować zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach. Wykonawca zobowiązany jest udokumentować materiały pochodzące z demontażu/montażu i wyburzeń Wykonawca zagospodaruje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach i przekaze Zamawiającemu dokumenty potwierdzające utylizację wszystkich odpadów uzyskanych w trakcie realizacji przedmiotu Umowy, a w przypadku materiałów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów Wykonawca złoży Zamawiającemu oświadczenie, że materiały uzyskane w trakcie prac zostaną poddane segregacji zgodnie z obowiązującymi przepisami o odpadach i złożone w odpowiednich pojemnikach. Dokumenty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Wykonawca dostarczy do Zamawiającego nie później niż w dniu odbioru przedmiotu umowy,
  - 18a) zapewnienia oddzielnych pojemników na odpady podlegające recyklingowi, t. j.:
pojemniki na odpady z tworzyw sztucznych, szkło i odpady metalowe,
  - 18b) uzyskania niezbędnych uzgodnień i pozwoleń na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych, w sposób zapewniający ochronę robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem,
  - 18c) materiały nadające się do ponownego wbudowania należy złożyć na paletach i przekazać protokolarnie Zamawiającemu, w szczególności rozebrane elementy nawierzchni dróg należy skruszyć i zeskładować na działce Zamawiającego,
  - 19) wykonania prób wynikających z warunków technicznych wykonania i odbioru robót, oraz uzyskanie pozytywnych wyników badań przez niezależną, uprawnioną jednostkę na każde żądanie Zamawiającego oraz dokonanie rozruchu,
  - 20) wykonania i przekazania dokumentacji odbiorowej (powykonawczej), przeprowadzeniu badań koniecznych do oceny jakości robót oraz innych dokumentów przewidzianych przepisami ustawy Prawo budowlane i innych przepisów szczegółowych,
  - 21) umożliwienia przedstawicielom Zamawiającego wgląd w roboty, a w szczególności wstęp na plac budowy, dokonywanie oględzin wykonywanych robót, dokonywanie oględzin materiałów dostarczanych na plac budowy, uczestniczenie przy próbach,
  - 22) uczestniczenia w odbiorze dokonanym przez instytucje zewnętrzne np. PINB,
  - 23) zapewnienia na własny koszt pełnej obsługi geodezyjnej niezbędnej do zrealizowania przedmiotu umowy. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć wraz z zawiadomieniem o gotowości do odbioru końcowego geodezyjną inwentaryzację powykonawczą wraz z oświadczeniem geodety, że uzyskała ona pozytywny wynik weryfikacji w PODGiK, pod rygorem braku przystąpienia do czasu uzupełnienia,
  - 24) sporządzenia tabelarycznego zestawienia wykonanych elementów z podziałem na rodzaje

- robót wraz z wykazem wyposażenia,
- 25) sporządzenia harmonogramu przeglądów serwisowych dla zamontowanych systemów technologicznych i urządzeń zgodnie z wymaganiami producentów i przekazanie go Zamawiającemu;
  - 26) przeszkolenia wyznaczonych przez Zamawiającego pracowników w zakresie obsługi i użytkowania wbudowanych urządzeń,
  - 27) w przypadku wystąpienia sytuacji o której mowa w pkt 16 prowadzenia frontu robót nie objętych sytuacją, aby nie powodować przestoju,
  - 28) sukcesywnego dokumentowania realizacji robót budowanych poprzez dokonywanie i ewidencjonowanie za pomocą fotografii. Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć Zamawiającemu do odbioru częściowego oraz wraz z zawiadomieniem o gotowości do odbioru końcowego, pod rygorem braku przystąpienia do czasu uzupełnienia,
  - 29) sukcesywnej - jeśli zajdzie taka konieczność - aktualizacji harmonogramu rzeczowo - finansowego (stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej umowy), pod warunkiem uprzedniego uzgodnienia z Zamawiającym i jego aprobaty,
  - 30) składanie uwierzytelnionej kopii polisy OC oraz dowodów potwierdzających opłacenie składek na każde wezwanie Zamawiającego celem zapewnienia ciągłości umowy ubezpieczenia cywilnej (OC) na sumą gwarancyjną nie mniejszą niż wartość wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1 niniejszej umowy, z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, obejmujące swym zakresem co najmniej szkody poniesione przez osoby trzecie w wyniku śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia (szkoda osobowa) lub w wyniku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia własnego lub osób trzecich, a także szkody spowodowane błędami (szkoda rzeczowa), powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych i innych prac objętych przedmiotem umowy, na każde wezwanie Zamawiającego, w terminie do trzech dni od dnia wezwania,
  - 31) wykonanie na koszt własny projektu tymczasowej organizacji ruchu i oznakowania miejsc, na których będą prowadzone roboty, związane z realizacją przedmiotu umowy wraz z uzyskaniem jego zatwierdzenia w terminie 14 dni od daty zawarcia niniejszej umowy,
  - 32) Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć Zamawiającemu do odbioru częściowego oraz wraz z zawiadomieniem o gotowości do odbioru końcowego, kosztorysy powykonawcze, odrębny dla każdego zakresu zadania (stanowią dokument niezbędny z uwagi na rozliczenie kosztów w ramach przyznanej Zamawiającemu dotacji), pod rygorem braku przystąpienia do czasu uzupełnienia,
  - 33) ustawienie tablic informujących o finansowaniu z Programu: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, przed rozpoczęciem robót, w lokalizacji uzgodnionej z Zamawiającym,
  - 34) utrzymania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych, w tym do nie składowania jakichkolwiek materiałów, urządzeń, odpadów czy śmieci,
- 2a. Wykonawca zobowiązuje się przygotować w porozumieniu z zespołem inspektorów nadzoru inwestorskiego i przedłożyć Zamawiającemu do akceptacji przed rozpoczęciem robót prac projektowych i przed rozpoczęciem robót budowlanych wzorów dokumentów dotyczących:
- 1) wniosków o przekazanie terenu budowy,
  - 2) wniosków materiałowych,
  - 3) częściowych protokołów odbioru robót/prac projektowych i wniosków o płatność częściową,
  - 4) zestawienia umów z Podwykonawcami/Partnerem Wykonawcy (w przypadku Wykonawcę wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia) w formie tabeli,
  - 5) końcowego protokołu odbioru robót budowlanych oraz końcowego wniosku płatności,

- 6) oświadczeń Podwykonawców o uregulowaniu wymagalnych płatności,
  - 7) zawiadomień o: gotowości odbioru końcowego, przeszkodach w realizacji umowy,
  - 8) formę przekazywania dokumentacji fotograficznej, atestów/certyfikatów/aprobat dla poszczególnych i wbudowanych wyrobów/urządzeń/materiałów budowlanych/technologii, a także dla zestawienia, o którym mowa w ust. 2 oraz innych wymaganych niniejszą umową dokumentów.
3. Z chwilą przekazania Wykonawcy terenu budowy, Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za wyrządzone na tym terenie lub w związku z prowadzonymi robotami szkody, w tym w szczególności za:
- 1) następstwa nieszczęśliwych wypadków pracowników i osób trzecich przebywających w rejonie prowadzonych robót,
  - 2) szkody wyrządzone pracownikom i osobom trzecim,
  - 3) szkody wynikające ze zniszczenia dróg, obiektów, materiałów, sprzętu i innego mienia ruchomego związanego z prowadzeniem robót podczas realizacji przedmiotu umowy;
  - 4) szkody wynikające ze zniszczenia własności osób trzecich.
- 3a. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących prawa pracy, budownictwa, itp. w przypadku jego odpowiedzialności.
- 3b. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.
- 3c. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia czynności prawnych zmierzających do przejęcia odpowiedzialności z tytułu zobowiązań prywatnoprawnych lub publicznoprawnych, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody.
4. Podczas prowadzonych prac należy zapewnić dojazd i dojście do budynków, ograniczając do niezbędnego minimum uciążliwość spowodowane pracami budowlanymi.
5. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z materiałów własnych, nieposiadających wad prawnych i fizycznych. Materiały, o których mowa w zdaniu poprzedzającym nie mogą być w szczególności obciążone prawami osób trzecich. Materiały, o których mowa w pierwszym zdaniu powinny odpowiadać, co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane oraz wymaganiom Specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.
6. Wykonawca zobowiązany jest stosować materiały gatunku I oraz posiadać dla nich wszystkie wymagane świadectwa, atesty, certyfikaty itp. W wypadku wątpliwości co do jakości użytych materiałów, bądź jakości wykonania robót, Wykonawca na żądanie Zamawiającego lub inspektora nadzoru inwestorskiego przeprowadzi stosowne badania przez niezależnych biegłych.
7. Jeżeli w rezultacie przeprowadzenia badań opisanych w ust. 6 okaże się, że zastosowane materiały bądź wykonanie robót jest niezgodne z umową, sztuką budowlaną lub przepisami prawa, to koszty badań obciążają Wykonawcę, gdy zaś wyniki badań wykażą, że materiały bądź wykonanie robót są zgodne z umową, to koszty tych badań obciążają Zamawiającego.
8. Wykonawca ponosi całkowitą odpowiedzialność za materiały użyte do realizacji przedmiotu umowy. Wnioski materiałowe na przewidziane do wbudowania materiały muszą być uzgodnione z inspektorem nadzoru inwestorskiego. Wykonawca zapewni typizację

przewidzianych do wbudowania materiałów. Źródła uzyskania wszystkich materiałów powinny być wybrane przez Wykonawcę z wyprzedzeniem, przed rozpoczęciem robót. Nie później niż 5 dni przed zaplanowanym użyciem materiałów Wykonawca dostarczy Inspektorowi Nadzoru szczegółowe informacje dotyczące proponowanego źródła wytwarzania i wbudowania, wymagane świadectwa badań laboratoryjnych i reprezentatywne próbki materiałów do zatwierdzenia. Wykonawca zobowiązany jest prowadzić na bieżąco badania w celu udokumentowania, że materiały uzyskane z dopuszczonego źródła w sposób ciągły spełniają wymagania dokumentacji. Zamawiający/inspektor nadzoru może zażądać dokument WZ.

9. Na podstawie art. 95 ust. 1 ustawy p.z.p. Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę w trakcie realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności polegające na świadczeniu pracy w rozumieniu art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, w tym w szczególności:
- 45100000 - 8 (Przygotowanie terenu pod budowę)
  - 45110000 - 1 (Roboty w zakresie burzenia i rozbiórki obiektów budowlanych; roboty ziemne)
  - 45112710 - 5 (Roboty w zakresie kształtowania terenów zielonych)
  - 45223200 - 8 (Roboty konstrukcyjne)
  - 45230000 - 8 (Roboty budowlane w zakresie budowy rurociągów, linii komunikacyjnych i elektroenergetycznych, autostrad, dróg, lotnisk i kolei; wyrównywanie terenu)
  - 45231000 - 5 (Roboty budowlane w zakresie budowy rurociągów, ciągów komunikacyjnych i linii energetycznych)
  - 45231300 - 8 (Roboty budowlane w zakresie budowy wodociągów i rurociągów do odprowadzania ścieków)
  - 45233000 - 9 (Roboty w zakresie konstruowania, fundamentowania oraz wykonywania nawierzchni autostrad, dróg)
  - 45233120 - 6 (Roboty w zakresie budowy dróg) 45233200 - 1 (Roboty w zakresie różnych nawierzchni)
  - 45233222 - 1 (Roboty budowlane w zakresie układania chodników i asfaltowania)
  - 45300000 0 (Roboty instalacyjne w budynkach)
  - 45310000 - 3 (Roboty instalacyjne elektryczne)
  - 5311200 - 2 (Roboty w zakresie instalacji elektrycznych)
  - 45316110 - 9 (Instalowanie urządzeń oświetlenia drogowego)
  - 45330000 - 9 (Roboty instalacyjne wodno - kanalizacyjne i sanitarne)
  - 45331100 - 7 (Instalowanie centralnego ogrzewania)
  - 45331200 - 8 (Instalowanie urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych)
  - 45332200 -5 (Roboty instalacyjne hydrauliczne)
  - 45332300 - 6 (Roboty instalacyjne kanalizacyjne)
  - 45400000 - 1 (Roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych)
10. Obowiązek określony w ust. 9 niniejszego paragrafu dotyczy również Podwykonawców. W każdej umowie o podwykonawstwo Wykonawca jest zobowiązany zawrzeć postanowienia zobowiązujące Podwykonawców do zatrudnienia na umowę o pracę wszystkich osób, które wykonują czynności wskazane w ust. 9 niniejszego paragrafu.
11. W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 9 niniejszego paragrafu czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
- 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów dokonywania ich oceny,

- 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów,
  - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
12. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wszystkie lub niektóre ze wskazanych poniżej dowodów w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących wskazane w ust. 9 niniejszego paragrafu czynności w trakcie realizacji zamówienia:
- 1) oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu, daty zawarcia umowy oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy;
  - 2) oświadczenie zatrudnionych pracowników wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę, zakres obowiązków pracownika określony w umowie o pracę;
  - 3) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony) zanonimizowaną zgodnie z ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, za wyjątkiem danych niezbędnych do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, data zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika;
  - 4) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy. Zaświadczenie powinno być zanonimizowane zgodnie z ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, za wyjątkiem danych niezbędnych do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę takich jak: imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, data zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę, zakres obowiązków pracownika;
  - 5) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, za wyjątkiem danych niezbędnych do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę takich jak: imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, data zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę, zakres obowiązków pracownika.
13. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

§ 2A

1. Poza innymi obowiązkami wynikającymi z treści niniejszej umowy i SWZ do obowiązków Zamawiającego należy:
  - 1) udzielenie Wykonawcy, na jego wniosek, odpowiednich pełnomocnictw w celu sprawnej realizacji przedmiotu niniejszej umowy;
  - 2) bieżące konsultowanie z Wykonawcą przyjętych rozwiązań;

- 3) zapewnienie na własny koszt nadzoru inwestorskiego;
  - 4) dokonywanie odbiorów częściowych prac projektowych/ robót budowlanych i końcowego, po formalnym (t. j. z kompletną dokumentacją odbiorową, w tym powykonawczą oraz ewentualnymi pozwoleniami wymaganymi przez właściwe organy administracji) wypełnieniu zgłoszeń przez Wykonawcę.
2. Zamawiający zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w przedstawionych przez Wykonawcę propozycjach rozwiązań projektowych na każdym etapie opracowywania projektu koncepcyjnego i dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Wykonawca zobowiązuje się do niezwłocznego ustosunkowania informując o ewentualnych zagrożeniach oraz kosztach jakie wprowadzone zmiany mogą nieść na etapie realizacji robót budowlanych.
  3. Wraz ze zgłoszeniem Zamawiającemu gotowości do odbioru końcowego robót Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć wszelkie zgody właściwych organów administracji dopuszczające do użytkowania (jeśli będzie taka konieczność) oraz kompletną dokumentację odbiorową, w tym powykonawczą.
  4. W przypadku wniesienia do dokumentacji odbiorowej lub powykonawczej uwag przez Zamawiającego, Wykonawca uzupełni lub poprawi ww. dokumentację w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego i ponownie dostarczy ją do Zamawiającego, co zostanie potwierdzone protokołem odbioru dokumentacji odbiorowej.

§ 3

Podwykonawstwo

1. Wykonawca może wykonać przedmiot umowy przy udziale Podwykonawców zawierając z nimi stosowne umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany przedstawić Zamawiającemu projekt umowy i każdą zmianę projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy. Nie zgłoszenie przez Zamawiającego w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu umowy o podwykonawstwo lub jego zmian, uważa się za akceptację projektu umowy lub jego zmiany.
3. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany przedstawić Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia jak również zmiany do tej umowy w terminie 7 dni od dnia ich wprowadzenia. Jeśli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia otrzymania umowy o podwykonawstwo lub zmian do umowy o podwykonawstwo nie zgłosi w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, sprzeciwu, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy lub wprowadzenie zmian.
4. Przystąpienie do realizacji robót budowlanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
5. Umowa na roboty budowlane z Podwykonawcą lub z dalszymi Podwykonawcami musi zawierać w szczególności:
  - 1) zakres robót powierzony Podwykonawcy wraz z zestawieniem ilości tych robót i ich wyceną np. w formie kosztorysu, z podziałem na robociznę, materiały, sprzęt (RMS) oraz z częścią dokumentacji projektowej dotyczącą wykonania robót objętych umową i odniesienie do pozycji w harmonogramie rzeczowo-finansowym;
  - 2) kwotę wynagrodzenia – kwota ta nie może być wyższa, niż wartość tego zakresu robót wynikająca z zatwierdzonych kosztorysów inwestorskich; wynagrodzenie musi być tego samego rodzaju, co wynagrodzenie Wykonawcy (wynagrodzenie ryczałtowe);
  - 3) informację zgodną z art. 647(1) Kodeksu Cywilnego, iż granicą solidarnej odpowiedzialności Zamawiającego za zapłatę wynagrodzenia na rzecz Podwykonawcy jest wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy za roboty budowlane;
  - 4) termin wykonania robót objętych umową musi być zgodny z harmonogramem robót Wykonawcy;

- 5) terminy odbioru robót – muszą być krótsze lub muszą przypadać na ten sam dzień, co terminy odbiorów wskazane w umowie z Wykonawcą;
  - 6) termin wystawienia faktury – nie później niż w terminie 3 dni od dnia odbioru robót;
  - 7) termin zapłaty wynagrodzenia dla Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, przewidziany w umowie o podwykonawstwo, nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia faktury lub rachunku Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy roboty budowlanej, dostawy lub usługi;
  - 8) obowiązek, o którym mowa w § 2 ust. 9 niniejszej umowy.
6. Umowa na roboty budowlane z Podwykonawcą lub z dalszymi Podwykonawcami nie może zawierać postanowień:
- 1) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy;
  - 2) dopuszczających zabezpieczenie roszczeń Wykonawcy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę w formie zatrzymania lub potrącenia z wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z umowy o podwykonawstwo;
  - 3) dopuszczających potrącanie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę z faktur Podwykonawców lub odpowiednio dalszych Podwykonawców kosztów utrzymania terenu(ów) budowy(ów), opłat za media, zabezpieczeń, itp. Rozliczenia pomiędzy Wykonawcą lub Podwykonawcą a Podwykonawcą lub odpowiednio dalszym Podwykonawcą za w/w koszty odbywać się będzie na podstawie osobnych faktur.
7. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca robót budowlanych zobowiązany jest przedstawić Zamawiającemu, kopie zawartych umów poświadczonych za zgodność z oryginałem, których przedmiotem są dostawy lub usługi w terminie 7 dni od dnia ich zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz umów o podwykonawstwo. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000,00 zł.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 5 pkt 7 niniejszego paragrafu, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
9. Umowa pomiędzy Podwykonawcą a dalszym Podwykonawcą musi zawierać postanowienia określone w ust. 5 niniejszego paragrafu, jak również nie może zawierać postanowień określonych w ust. 6. Załącznikiem do umowy jest zgoda Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
10. Postanowienia ust. 2 - 9 stosuje się odpowiednio do zmian umów o podwykonawstwo.
11. Wykonawca zobowiązany jest na żądanie Zamawiającego udzielić mu wszelkich informacji dotyczących Podwykonawców.
12. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność za roboty, dostawy i usługi, które wykonuje przy pomocy Podwykonawców. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, zaniechania, uchybienia i zaniedbania każdego Podwykonawcy, tak jakby były one działaniami, zaniechaniami, uchybieniami lub zaniedbaniami samego Wykonawcy.
13. Niezależnie od postanowień ust. 2 i 3 niniejszego paragrafu, zamiar wprowadzenia Podwykonawcy na teren budowy, w celu wykonania zakresu robót określonego w ofercie, Wykonawca powinien zgłosić Zamawiającemu z co najmniej 3 - dniowym wyprzedzeniem. Bez zgody Zamawiającego, Wykonawca nie może umożliwić Podwykonawcy wejścia na teren budowy i rozpoczęcia prac, zaś sprzeczne z niniejszymi postanowieniami postępowanie Wykonawcy może być uznane za nienależyte wykonanie umowy.
14. Suma zobowiązań brutto Wykonawcy wobec podwykonawcy/ podwykonawców i dalszego podwykonawcy/ podwykonawców z tytułu zawartych umów o podwykonawstwo nie może

- przewyższać wysokości wynagrodzenia Wykonawcy określonego niniejszą umową.
15. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania zaciągnięte przez Wykonawcę wobec zatrudnionych a niezgłoszonych bądź niez zaakceptowanych przez Zamawiającego Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.
  16. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania zaciągnięte przez Wykonawcę wobec dostawców, sprzedawców czy usługodawców, których umowy nie zostały przedłożone Zamawiającemu zgodnie z ust. 7 niniejszego paragrafu.
  17. Wykonanie robót przez podwykonawców nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności i zobowiązań wynikających z warunków niniejszej umowy. Zamawiającemu przysługuje prawo żądania od Wykonawcy zmiany podwykonawcy, jeżeli ten realizuje roboty w sposób wadliwy, niezgodny z założeniami i przepisami.
  18. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym paragrafie do czynności zawierania umów z podwykonawcami i dalszymi podwykonawcami oraz rozliczeń z nimi stosuje się dotyczące podwykonawstwa przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym zwłaszcza art. 7 pkt 27, oraz art. 463-465.

§ 4

Termin wykonania i warunki odbioru

1. Termin wykonania przedmiotu umowy, Strony ustalają: **do 450 dni**, od dnia zawarcia umowy.
- 1a. Rozpoczęcie po:
  - a) z dniem zawarcia niniejszej umowy, w przypadku prac projektowych,
  - b) protokolarnym przekazaniu terenu budowy Wykonawcy w terminie do 5 dni od dnia podpisania niniejszej umowy.
2. Za podstawę wykonania przedmiotu umowy uznaje się datę podpisania przez strony protokołu końcowego odbioru robót.
- 2a. Do dokonania odbioru końcowego Zamawiający powoła komisję odbioru końcowego przedmiotu umowy, która sporządzi protokół odbioru końcowego zawierający ustalenia poczynione w trakcie odbioru.
3. Strony ustalają, że będą stosowane następujące odbiory:
  - a) odbiór robót ulegających zakryciu lub zanikających,
  - b) odbiory częściowe robót budowlanych,
  - c) odbiory częściowe dla celów fakturowania,
  - d) odbiór końcowy (ostateczny),
  - e) odbiory gwarancyjne - w terminach co 12 miesięcy (fakultatywne uprawnienie Zamawiającego), licząc od dnia odbioru końcowego i na każde wezwanie Zamawiającego,
  - f) odbiór pogwarancyjny.
4. Wykonawca winien zgłaszać pisemnie (z dopuszczeniem drogi elektronicznej) lub poprzez wpis w dzienniku budowy inspektorowi nadzoru gotowość do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu. Odbiór powinien być przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty pisemnego zgłoszenia i powiadomieniem o tym fakcie inspektora nadzoru. Jeżeli Wykonawca nie dopełni powyższego obowiązku, zobowiązany będzie odkryć roboty lub wykonać otwory niezbędne do zbadania robót, a następnie przywrócić roboty do stanu poprzedniego na koszt własny. Prawidłowość wykonanych robót zanikających i ulegających zakryciu zostanie potwierdzona przez inspektora nadzoru inwestorskiego.
5. Wykonawca powinien pisemnie powiadomić inspektora nadzoru (koordynatora) o zakończeniu robót, a następnie o gotowości do odbioru robót. Zawiadomienie Wykonawcy o zakończeniu robót i gotowości do odbioru musi być potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego (koordynatora).
6. Wykonawca zakończy roboty i zgłosi do odbioru najpóźniej na 10 dni przed terminem wykonania umowy, o którym mowa w ust. 1. Wraz ze zgłoszeniem Wykonawcy przedłoży stosowne pozwolenia na użytkowanie wydane przez właściwy organ administracji – jeśli jest wymagane.
- 6a. Okres 10-dniowy przed terminem wykonania umowy przeznaczony jest na odbiór końcowy

przedmiotu zamówienia, w tym dokonanie odbioru i usunięcie usterek oraz zgromadzenie i sprawdzenie niezbędnej dokumentacji odbiorowej (w tym powykonawczej) a także dokumentację dotyczącą ewentualnych Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, w tym przede wszystkim potwierdzeń uregulowania wynagrodzenia do pełnej wysokości (wygenerowane wydruki z rachunku bankowego wykonawcy potwierdzający dokonanie przelewów oraz oświadczenie podwykonawcy o dokonaniu zapłaty przez wykonawcę lub tylko wygenerowane wydruki z rachunku bankowego podwykonawcy potwierdzający otrzymanie przelewów potwierdzające uiszczenie całości należności). Przepis § 9 ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio, w przypadku nie usunięcia usterek w odbiorze końcowym stosuje się odpowiednio.

- 6b. Czynności odbioru końcowego wykonywane są w terminach określonych postanowieniami niniejszej umowy dotyczącymi odbioru końcowego. Niedotrzymanie przez Wykonawcę terminu zakończenia robót może spowodować przesunięcie o odpowiednią liczbę dni momentu rozpoczęcia czynności odbioru przez Zamawiającego, co może spowodować zwłokę Wykonawcy w wykonaniu przedmiotu umowy. Zamawiający nie ma obowiązku przystępować do odbioru końcowego przed zakończeniem robót ani przyspieszać odbioru, tylko z tego powodu by Wykonawca nie popadł w zwłokę.
- 6c. Wykonawca zobowiązuje się przedłożyć Zamawiającemu wraz z zawiadomieniem, o którym mowa w ust. 6 komplet dokumentacji odbiorowej, w tym także powykonawczej (w formie dokumentowej /w trzech kopiach/ chronologicznie usystematyzowanej oraz elektronicznej na przenośnym nośniku danych). Dokumentacja powykonawcza – zatwierdzona przez nadzór inwestorski stosowną adnotacją – powinna zawierać: spis treści wszystkich załączonych dokumentów, protokołów, deklaracji zgodności, certyfikatów, nadto wszelkie dokumenty techniczne na podstawie których ewentualnie dokonano zmian w pierwotnej dokumentacji projektowej oraz dokumentację fotograficzną.
7. Z czynności odbioru końcowego robót zostanie spisany przez Strony stosowny protokół odbioru końcowego robót, zawierający wszelkie ustalenia Stron dokonane w toku odbioru. Data podpisania przez Strony protokołu odbioru końcowego stanowi datę zakończenia niniejszej umowy. W związku z powyższym Wykonawca powinien zgłosić do Zamawiającego gotowość do odbioru końcowego z odpowiednim wyprzedzeniem (ust. 6), tak aby termin odbioru końcowego zgodnie z w/w procedurami przypadał najpóźniej w dniu zakończenia niniejszej umowy.
8. Zamawiający zwoła komisję odbioru przedmiotu umowy i rozpocznie odbiór końcowy terminie nie przekraczającym 7 dni licząc od daty otrzymania pisemnego zgłoszenia Zamawiającemu zakończenia robót oraz gotowość do odbioru końcowego.
9. Zgłoszenie gotowości do odbioru końcowego, powinno zawierać potwierdzenie przez inspektora nadzoru zakończenia robót, w tym także potwierdzenie kompletności dokumentów niezbędnych do odbioru (dokumentacja powykonawcza).
10. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostaną stwierdzone wady istotne, Zamawiający przerwie czynności odbioru, odmówi dokonania odbioru końcowego i wyznaczy Wykonawcy termin usunięcia wad, jednak nie późniejszy niż pozostały do zakończenia umowy, o którym mowa w ust. 1. Data stwierdzenia przez inspektora nadzoru usunięcia wad jest terminem wznowienia czynności komisji odbioru końcowego przedmiotu umowy. W przypadku przekroczenia terminu, o którym mowa w ust. 1, przepis § 9 ust. 1 pkt 2 lub przepis ust. 9 pkt 2 – wg wyboru Zamawiającego stosuje się odpowiednio.
11. W przypadku stwierdzenia wad nieistotnych Zamawiający może:
  - 1) W przypadku nadających się do usunięcia wpisać je do protokołu odbioru robót i wyznaczyć termin na ich usunięcie, jednak nie późniejszy niż pozostały do zakończenia umowy, o którym mowa w ust. 1. Data stwierdzenia przez inspektora nadzoru usunięcia wad jest terminem wznowienia czynności komisji odbioru końcowego przedmiotu umowy. W przypadku przekroczenia terminu, o którym mowa w ust. 1, przepis § 9 ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio,
  - 2) w przypadku nienadających się do usunięcia nienadające się do usunięcia, Zamawiający może obniżyć wynagrodzenie Wykonawcy odpowiednio do utraconej wartości użytkowej,

estetycznej i technicznej - jeżeli wady nie uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z jego przeznaczeniem.

12. Jeżeli Wykonawca w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie nie usunie wad w wyznaczonym terminie zgodnie z ust. 10 lub 11 lub nie przystąpi do ich usuwania w terminach wskazanych w ust. 10 lub 11, Zamawiający ma prawo do zlecenia zastępczego ich usunięcia, Strony postanawiają, że do realizacji przez Zamawiającego przysługującego mu uprawnienia do wykonania zastępczego, nie jest konieczne uzyskanie uprzedniej zgody sądu. Koszt usunięcia wad ponosi Wykonawca. Wykonawca zobowiązuje się na pierwsze pisemne wezwanie Zamawiającego zapłacić udokumentowane koszty Zamawiającego, w terminie do 7 dnia od dnia doręczenia wezwania.
- 12a. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za wszelkie zdarzenia na terenie budowy do czasu odbioru końcowego robót.
13. W okresie rękojmi i gwarancji, co 12 miesięcy, licząc od dnia odbioru końcowego będą dokonywane komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy przeglądy gwarancyjne. Z czynności sporządzony zostanie protokół przeglądu gwarancyjnego, zawierający wszelkie ustalenia Stron dokonane w toku przeglądu. Przepis ust. 15 stosuje się odpowiednio.
- 13a. O dokładnym terminie przeglądu Zamawiający poinformuje Wykonawcę z co najmniej 7 dniowym wyprzedzeniem. W przypadku braku udziału Wykonawcy w przeglądzie, Zamawiający uprawniony jest do samodzielnego przeprowadzenia przeglądu i sporządzenia protokołu w którym wyszczególni wady podlegające naprawie w ramach rękojmi lub gwarancji i wyznaczy nowy termin odbioru pogwarancyjnego, jednak nie późniejszy niż 14 dni, od dnia sporządzenia protokołu. W przypadku braku realizacji przepis ust. 12 stosuje się odpowiednio.
14. Z czynności odbioru pogwarancyjnego zostanie spisany przez Strony stosowny protokół odbioru pogwarancyjnego, zawierający wszelkie ustalenia Stron dokonane w toku odbioru. Data podpisania przez Strony protokołu odbioru końcowego stanowi datę ostatniego dnia okresu gwarancji. Odbiór pogwarancyjny będzie dokonywany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy.
15. W przypadku stwierdzenia wad podczas przeglądu pogwarancyjnego, Zamawiający przy udziale Wykonawcy sporządzi protokół z przeglądu, w którym wyszczególni wady podlegające naprawie w ramach rękojmi lub gwarancji i wyznaczy nowy termin odbioru pogwarancyjnego, jednak nie późniejszy niż 14 dni, od dnia sporządzenia protokołu lub w przypadku wad istotnych lub niemożności usunięcia wad spowodowanych czynnikami niezależnymi od Stron, termin technologicznie pozwalający na usunięcie wad. W przypadku braku realizacji przepis ust. 12 stosuje się odpowiednio.

§ 5

Wynagrodzenie

1. Za wykonanie przedmiotu umowy, określonego w § 1 ust. 1 niniejszej umowy, strony ustalają wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości łącznej wynoszące..... zł brutto (słownie złotych: .....).
- 1.1. Ceny za poszczególne części zadania wskazane są w ofercie Wykonawcy (która stanowi załącznik do niniejszej umowy).
2. Wynagrodzenie ryczałtowe określone w ust. 1 oznacza, że Wykonawca nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, chociażby w czasie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac.
3. Wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w ust. 1 obejmuje wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy, w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy. Nieoszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu.
4. Za wyjątkiem przypadków określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz § 11 niniejszej umowy, wynagrodzenie ryczałtowe określone w ust. 1 jest stałe i nie ulegnie zmianie.

§ 6

Warunki płatności

1. Strony ustalają, iż rozliczenie za roboty będące przedmiotem umowy nastąpi na podstawie:
  - 1) faktury częściowej w wysokości nie mniejszej niż 5 % /w całości wkład własny/ wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1, po przedłożeniu protokołu odbioru częściowego wraz z załącznikami, w terminie wynikającym z przedłożonego harmonogramu rzeczowo - finansowego zatwierdzonego przez Zamawiającego,
  - 2) faktury częściowej w wysokości nie wyższej niż 50 % /w całości dofinansowanie/ wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1, po przedłożeniu protokołu odbioru częściowego wraz z załącznikami, w terminie wynikającym z przedłożonego harmonogramu rzeczowo - finansowego zatwierdzonego przez Zamawiającego,
  - 3) faktury końcowej w wysokości pozostałej do zapłaty /w całości dofinansowanie/ wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1, po przedłożeniu protokołu odbioru końcowego wraz z załącznikami.
2. Zasady dokonywania rozliczenia częściowego i końcowego:
  - 1) z wnioskiem o odbiór końcowy/odbiór częściowy Wykonawca przedstawia inspektorowi nadzoru inwestorskiego szczegółowe rozliczenie wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy wraz z wykazem środków trwałych (jeśli dotyczy) oraz wszystkich Podwykonawców biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych wraz z dowodami zapłaty wymagalnego wynagrodzenia (wygenerowany wydruk z rachunku bankowego wykonawcy potwierdzający dokonanie przelewu oraz oświadczenie podwykonawcy o dokonaniu zapłaty przez wykonawcę lub tylko wygenerowany wydruk z rachunku bankowego podwykonawcy potwierdzający otrzymanie przelewu),
  - 2) inspektor nadzoru inwestorskiego sprawdza zakres wykonanych robót i potwierdza kwotę należną do zapłaty Wykonawcy i Podwykonawcom w terminie 7 dni roboczych od daty otrzymania szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy,
  - 3) inspektor nadzoru inwestorskiego wzywa Wykonawcę do złożenia wyjaśnień lub uzupełnień szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do jego prawidłowości,
  - 4) Wykonawca składa wyjaśnienia i uzupełnienia, o których mowa w pkt 3 oraz dokonuje korekt rozliczenia wynagrodzenia, uzgodnionych z inspektorem nadzoru inwestorskiego,
  - 5) jeżeli rozliczenie przedstawione przez Wykonawcę po korektach, o których mowa w pkt 4 będzie nadal nieprawidłowe, Zamawiający wykaże wysokość wynagrodzenia jaka w jego ocenie jest należna Wykonawcy,
  - 6) potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego rozliczenie stanowi załącznik do protokołu odbioru częściowego i protokołu odbioru końcowego.
- 2a. W przypadku gdy odbiorowi podlegać będą prace projektowe przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio z zastrzeżeniem, iż odbioru dokonuje przedstawiciel Zamawiającego.
3. Wykonawca dostarczy fakturę Zamawiającemu w terminie do 14 dni od daty zakończenia odbioru stanowiącego podstawę jej wystawienia.
4. Zamawiający zobowiązuje wykonawcę do wystawiania faktury w której nabywcę i odbiorcę oznaczy w następujący sposób:

Nabywca:
Gmina Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów, NIP: ..., REGON: ....

Odbiorca:
Urząd Gminy Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów.
5. Faktury płatne będą w terminie do 30 dni od daty jej otrzymania przez Zamawiającego przelewem na konto wskazane przez Wykonawcę na fakturze. Za dzień zapłaty uznaje się dzień złożenia polecenia przelewu przez Zamawiającego.
6. Rozliczenia z podwykonawcami:
  - 1) w przypadku wykonania części przedmiotu umowy przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców, Wykonawca składając fakturę, która opiewa na zakres robót wykonany również przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców, dokona stosownego

- podziału należności pomiędzy Wykonawcę i podwykonawców oraz dalszych podwykonawców w protokole stanowiącym podstawę wystawienia faktury potwierdzonym przez inspektora nadzoru, Wykonawcę oraz podwykonawców lub dalszych podwykonawców,
- 2) warunkiem zapłaty przez Zamawiającego należnego Wykonawcy wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcom i dalszym podwykonawcom do drugiej i następnej faktury (wygenerowany wydruk z rachunku bankowego wykonawcy potwierdzający dokonanie przelewu oraz oświadczenie podwykonawcy o dokonaniu zapłaty przez wykonawcę lub tylko wygenerowany wydruk z rachunku bankowego podwykonawcy potwierdzający otrzymanie przelewu), biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych,
  - 3) w przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w punkcie 2, wstrzymuje się wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty,
  - 4) z zastrzeżeniem punktów 5 - 8, Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, w przypadku uchylania się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę pod warunkiem, że suma wynagrodzeń podwykonawców nie przekroczy wartości niniejszej umowy określonej w § 5 ust. 1, która stanowi górną kwotę odpowiedzialności Zamawiającego względem podwykonawców,
  - 5) wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 4, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wobec której Zamawiający nie zgłosił sprzeciwu lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi,
  - 6) bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
  - 7) zamawiający informuje Wykonawcę o zamiarze dokonania bezpośredniej zapłaty. Wykonawca w terminie do 7 dni od dnia doręczenia takiej informacji może zgłosić pisemne uwagi dotyczące zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy,
  - 8) w przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w pkt 7 Zamawiający może:
    - nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo,
    - złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo,
    - dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty,
  - 9) w przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, Zamawiający potrąci kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy określonego w § 5 ust. 1. W takim przypadku Wykonawca zrzeka się zapłaty wynagrodzenia w części przekazanej bezpośrednio podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.

§ 7

Rękojmia

1. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego po dokonaniu końcowego odbioru przedmiotu umowy, jeżeli zobowiązanie wynikające z niniejszej umowy ma wady zmniejszające jego wartość lub użyteczność w stosunku do celu określonego w umowie.
2. Odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady, o której mowa w ust. 1 Wykonawca ponosi

na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym z zastrzeżeniem postanowień poniższych ustępów niniejszego paragrafu.

3. W przypadku gdy Wykonawca odmawia naprawy wad lub gdy naprawa nie następuje w terminie wynikającym z umowy, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi na podstawie Kodeksu cywilnego, może powierzyć usunięcie wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy. Przepis § 4 ust. 12 zdanie 2 i 3 oraz § 8 ust. 6 zdanie 1 stosuje się odpowiednio. Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do uprawnień i roszczeń z tytułu rękojmi.
4. Udzielona rękojmia nie narusza prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.
5. Rękojmia za każdy element robót budowlanych wynosi ... miesięcy od daty podpisania protokołu odbioru końcowego.
6. O wykryciu wady Zamawiający jest obowiązany zawiadomić Wykonawcę pisemnie w terminie 14 dni od daty powzięcia wiadomości o wadzie pod rygorem utraty uprawnień z tytułu rękojmi.
7. Wykonawca jest obowiązany usunąć wadę w terminie 7 dni od daty powiadomienia lub, w przypadku wady istotnych, w terminie uzgodnionym między Stronami określonym w protokole, o którym mowa w ust. 8 niniejszego paragrafu. Za wady istotne uznaje się wady, które w ocenie Stron, ze względów technologicznych, nie są do usunięcia w terminie 7 dni.
8. W przypadku wad istotnych Zamawiający w zawiadomieniu o wykryciu wady wyznaczy termin i miejsce oględzin. Z oględzin zostanie sporządzony protokół potwierdzający istnienie wady, sposób jej usunięcia i wyznaczony przez Zamawiającego termin jej usunięcia. Przepisy § 4 ust. 13a, 14 i 15 w sprawach nieuregulowanych niniejszym paragrafem stosuje się odpowiednio.
9. Usunięcie wad powinno być stwierdzone protokolarnie.

§ 8

Gwarancja jakości

1. Dodatkowo, poza uprawnieniami z tytułu rękojmi Wykonawca udziela Zamawiającemu oraz kolejnym właścicielom gwarancji jakości na okres ... miesięcy, licząc od daty podpisania protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy.
2. Jeżeli wykonane prace lub materiały lub urządzenia lub technologie nie będą zgodne z umową, to w ramach udzielonej gwarancji jakości Wykonawca zobowiązuje się na własny koszt, niezwłocznie dokonać wszelkich niezbędnych napraw, zmian lub wymiany bez względu na stan wiedzy Zamawiającego o wadach w momencie dokonywania odbioru końcowego.
3. Zamawiający może żądać usunięcia wad w sposób przez siebie określony.
4. Dokument gwarancyjny stanowi załącznik do niniejszej umowy. W przypadku rozbieżności pomiędzy treścią dokumentu gwarancyjnego a postanowieniami niniejszej umowy, pierwszeństwo mają postanowienia niniejszej umowy.
5. Dla wykonywania uprawnień z tytułu gwarancji jakości wystarczające jest powiadomienie Wykonawcy najpóźniej w ostatnim dniu okresu gwarancji. Przepisy § 4 ust. 13a, 14 i 15 w sprawach nieuregulowanych niniejszym paragrafem stosuje się odpowiednio.
6. W przypadku dokonania naprawy w ramach gwarancji jakości okres gwarancji biegnie na nowo w stosunku do fragmentu/elementu/urządzenia/wyrobu objętego naprawą. Przepis § 7 ust. 9 stosuje się odpowiednio.
7. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości w terminie wynikającym z umowy lub w terminie określonym przez Zamawiającego, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia Wady, Zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy. Strony postanawiają, że do realizacji przez Zamawiającego przysługującego mu uprawnienia do wykonania zastępczego, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie jest konieczne uzyskanie uprzedniej zgody sądu. Wykonawca zobowiązuje się na pierwsze pisemne wezwanie Zamawiającego zapłacić udokumentowane koszty Zamawiającego, w terminie do 7 dnia

od dnia doręczenia wezwania. Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do uprawnień i roszczeń z tytułu gwarancji.

§ 9

Kary umowne

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w przypadku:
  - 1) zwłoki w oddaniu określonego w umowie przedmiotu umowy w wysokości 0,1 % wynagrodzenia umownego brutto (o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 – tylko zakres podstawowy) pozostałego do zafakturowania zgodnie z aktualnym harmonogramem rzeczowo-finansowym (załącznik nr 2 do umowy), za każdy dzień zwłoki;
  - 2) zwłokę w usunięciu wad lub usterek stwierdzonych przy odbiorze końcowym (o którym mowa w § 4 ust. 6 niniejszej umowy) lub w okresie lub w okresie rękojmi za wady fizyczne i gwarancji jakości w wysokości 500,00 zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każdy dzień zwłoki, liczony od dnia w którym minął termin wyznaczony przez Zamawiającego (postanowieniami umowy lub treścią protokołu) na usunięcie wad lub usterek;
  - 3) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego brutto (o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1– tylko zakres podstawowy) pozostałego do zafakturowania zgodnie z aktualnym harmonogramem rzeczowo-finansowym (załącznik nr 2 do umowy). Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji do prac dotychczas wykonanych;
  - 4) wprowadzenie na plac budowy Podwykonawcy (robót, dostaw lub usług), który nie został zgłoszony Zamawiającemu zgodnie z postanowieniami § 3 niniejszej umowy, w wysokości 1 000,00 zł (słownie złotych: tysiąc złotych 00/100) za każde zdarzenie;
  - 5) w przypadku nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 500,00 zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
  - 6) w przypadku braku lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom, w wysokości 500,00 zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
  - 7) w przypadku nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, w wysokości 500,00zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
  - 8) w przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w wysokości 500,00zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
  - 8a) w przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom (§ 11 ust. 14) z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w § 11 ust. 6, w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
  - 8b) w przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, o którym mowa w § 3 ust. 5 pkt 7, w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
  - 9) w przypadku braku zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób o których mowa w § 2 ust. 9 w wysokości 500,00 zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie bez względu na liczbę osób niezatrudnionych;
  - 10) w przypadku zwłoki w przekazaniu dowodów potwierdzających zatrudnienie osób o których mowa w § 2 ust. 9 niniejszej umowy, w wysokości 500,00 zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każdy dzień zwłoki,
  - 11) w przypadku zwłoki w przekazaniu uwierzytelnionej polisy OC wraz z dowodami potwierdzającymi opłatę wymagalnej składki lub dowodów potwierdzających opłacenie wymagalnej składki, w wysokości 500,00 zł (słownie złotych: pięćset złotych 00/100) za każdy dzień zwłoki, ponad termin wyznaczony przez Zamawiającego, nie dłuższy niż trzy dni,
  - 12) w przypadku dokonania zmiany kierownika budowy/kierowników robót wskazanych w

- § 13 ust. 9 niniejszej umowy z naruszeniem postanowień § 13 ust. 10 lub 12 niniejszej umowy, Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
- 13) w przypadku dokonania zmiany osób wskazanych w § 13 ust. 11 niniejszej umowy z naruszeniem postanowień § 13 ust. 10 lub 12 niniejszej umowy, Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
- 14) w przypadku utrzymywania terenu budowy w sposób zagrażający życiu lub zdrowiu pracowników i osób trzecich, w tym także niewłaściwe oznakowanie terenu budowy w sposób niezgodny z projektem organizacji budowy i przepisami prawa w wysokości 500,00 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
- 15) w przypadku nie wywiązywania się przez Projektanta pełniącego nadzór autorski z obowiązku osobistego pobytu na budowie w częstotliwości określonej w § 1C ust. 4 niniejszej umowy w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie;
- 16) w przypadku nie wywiązywania się Wykonawcy z obowiązków o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 32 lub 33 lub 34 niniejszej umowy w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych 00/100) za każde zdarzenie.
2. W przypadku poniesienia szkody przewyższającej jakąkolwiek karę umowną, określoną w umowie, Zamawiający zastrzega sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego.
3. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne za odstąpienie od umowy przez Wykonawcę z powodu okoliczności, za które odpowiada Zamawiający, w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego brutto (o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1- tylko zakres podstawowy) pozostałego do zafakturowania zgodnie z aktualnym harmonogramem rzeczowo-finansowym (załącznik nr 2 do umowy),
4. Roszczenie o zapłatę kar umownych z tytułu zwłoki, ustalonego za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, staje się wymagalne:
- 1) za pierwszy rozpoczęty dzień zwłoki - w tym dniu;
- 2) za każdy następny rozpoczęty dzień zwłoki - odpowiednio w każdym z tych dni.
5. Suma kar umownych które mogą dochodzić strony nie może przekroczyć 20 % całkowitej kwoty umownej brutto.
6. W przypadku poniesienia szkody przewyższającej jakąkolwiek karę umowną, określoną w umowie, Zamawiający zastrzega sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego.
7. Kary umowne podlegają kumulacji, co oznacza, że naliczenie kary umownej z jednego tytułu nie wyłącza możliwości naliczenia kary umownej z innego tytułu, jeżeli istnieją ku temu podstawy. Kumulowaniu kar umownych nie podlegają przewidziane kary za nienależyte wykonanie zobowiązania (np. kara umowna za zwłokę) i kara umowna za niewykonanie zobowiązania (np. odstąpienie od umowy), o ile dotyczą tego samego etapu robót przewidzianych w harmonogramie rzeczowo - finansowym.

§ 10

Odstąpienie od umowy

1. Zamawiający zastrzega sobie możliwość odstąpienia od niniejszej umowy z powodu okoliczności, o których mowa w art. 456 ust. 1 ustawy p.z.p, t. j.:
- 1) w razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy (art. 456 ust. 1 p.z.p.),
- 2) jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
- a) dokonano zmiany umowy z naruszeniem art. 454 p.z.p. i art. 455 p.z.p.,
- b) Wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu na podstawie art. 108 p.z.p.,
- c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury

przewidzianej, w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywy 2014/25/UE i dyrektywy 2009/81/WE, z uwagi na to, że Zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem prawa Unii Europejskiej;

- d) Wykonawca dokonał cesji wierzytelności wynikających z niniejszej umowy na rzecz osób trzecich bez pisemnej zgody Zamawiającego,
  - e) suma kar umownych, które może dochodzić Zamawiający od Wykonawcy przekroczy 20 % wartości niniejszej umowy;
- 3) odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze Stron może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o okolicznościach uzasadniających odstąpienie od umowy. Odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze stron wymaga formy pisemnej i następuje z chwilą skutecznego doręczenia drugiej pisemnego oświadczenia wskazującego przyczynę odstąpienia od umowy;
- 4) w przypadku odstąpienia z powodu dokonania dokonano zmiany umowy z naruszeniem art. 454 p.z.p. i art. 455 p.z.p., Zamawiający odstępuje od umowy w części, której zmiana dotyczy;
- 5) w przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od umowy Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy;
- 6) odstąpienie od umowy może nastąpić także gdy:
- a) Wykonawca nie rozpoczął realizacji przedmiotu umowy bez uzasadnionych przyczyn lub przerwał realizację robót z innych powodów niż określone w § 11 i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni kalendarzowych (z wyjątkiem sytuacji zgłoszonych i zaakceptowanych przez Zamawiającego, po wcześniejszym zaopiniowaniu przez inspektora nadzoru) - Zamawiający może odstąpić od umowy w tym przypadku bez wyznaczania dodatkowego terminu, w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
  - b) Wykonawca zawarł z podwykonawcą umowę, której przedmiotem są roboty budowlane, lub dokonał zmiany takiej umowy bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
  - c) Zamawiający dokonał na zasadach określonych w § 6 niniejszej umowy wielokrotnej (więcej niż 3 krotnie) bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, lub dokonał bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5 % wartości brutto niniejszej umowy, w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
  - d) Wykonawca więcej, niż dwukrotnie dokonał wprowadzenia na plac budowy Podwykonawcy (robót, dostaw lub usług), który nie został zgłoszony Zamawiającemu zgodnie z postanowieniami § 3 niniejszej umowy, w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
  - e) Wykonawca nie przedłożył Zamawiającemu uwierzytelnionej polisy OC wraz z dowodami potwierdzającymi opłatę wymagalnej składki lub dowodów potwierdzających opłacenie wymagalnej składki, pomimo uprzedniego pisemnego wezwania, poprzedzonego wcześniejszym wezwaniem, w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
  - f) Wykonawca nie podjął czynności sprawowania nadzoru autorskiego, w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,
  - g) Wykonawca utraci możliwość realizacji zamówienia przy udziale Podwykonawcy, na którego zasoby Wykonawca powoływał się na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy p.z.p., w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu - jeżeli w terminie do 14 dni od dnia, w którym Wykonawca utracił możliwość realizacji zamówienia przy udziale tego Podwykonawcy, Wykonawca nie wykaże, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż Podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca

powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach,

- 7) Wykonawca wykonuje przedmiot umowy w sposób nienależyty, wadliwy albo sprzeczny z umową, pomimo uprzedniego pisemnego wezwania Zamawiającego do realizacji umowy zgodnie z umową, w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach.
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy, jeżeli:
    - 1) Zamawiający nie wywiązuje się z obowiązku zapłaty faktury wystawionej zgodnie z zasadami określonymi w § 6 niniejszej umowy, mimo dodatkowego wezwania do zapłaty i wyznaczenia terminu dodatkowego, nie krótszego niż 1 miesiąc. Odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od bezskutecznego upływu terminu dodatkowego,
    - 2) Zamawiający odmawia, bez uzasadnionej przyczyny, odbioru robót lub odmawia podpisania protokołu końcowego odbioru - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższej okoliczności.
  3. Odstąpienie od umowy może zostać wykonane przez Zamawiającego lub Wykonawcę tylko w zakresie robót budowlanych jeszcze nie zrealizowanych.
  4. Odstąpienie od umowy winno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie oraz skutecznie doręczone.
  5. W przypadku odstąpienia od umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
    - 1) w terminie 14 dni kalendarzowych od daty odstąpienia od umowy, Wykonawca przy udziale Inspektora Nadzoru sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku, według stanu na dzień odstąpienia.
    - 2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej strony, z winy której nastąpiło odstąpienie od umowy,
    - 3) Wykonawca sporządzi wykaz materiałów/wyrobów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych niniejszą umową, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn nie leżących po stronie Wykonawcy,
    - 4) Wykonawca zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczonych, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy.
    - 5) Wykonawca niezwłocznie, najpóźniej w terminie do 30 dni od dnia sporządzenia protokołu inwentaryzacji, usunie z terenu budowy urządzenia przez niego dostarczone lub wzniesione.
  6. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn nie leżących po stronie Wykonawcy, zobowiązany jest w terminie 30 dni do:
    - 1) dokonania odbioru robót przerwanych oraz zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia od umowy,
    - 2) odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń, określonych w ustępie 5 pkt 3, po cenach ich zakupu udokumentowanych przez Wykonawcę stosownymi fakturami,
    - 3) rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy obiektów zaplecza, urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu budowy, chyba że Wykonawca wyrazi zgodę na przejęcie tych obiektów i urządzeń.
  7. Sposób obliczenia należnego wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu wykonania części umowy nastąpi na podstawie harmonogramu rzeczowo – finansowego określającego roboty pozostałe do wykonania i nieodebrane przez Zamawiającego. Na podstawie powyższego Strony sporządzą protokół inwentaryzacji robót dokonujący ustaleń przez Strony (z uwzględnieniem dokumentów dotyczących odbiorów częściowych), z udziałem inspektorów nadzoru inwestorskiego zakresu robót pozostałych do wykonania.

§ 11

Zmiany umowy

1. Wszelkie zmiany treści niniejszej umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności, przy czym do zmiany, o której mowa w ust. 22 wystarczające jest jednostronne, pisemne oświadczenie Zamawiającego.
2. Wynagrodzenie określone w § 5, ust. 1 niniejszej umowy może zostać zmienione w przypadku:
  - a) zmniejszenia zakresu rzeczowego o którym mowa w ust. 25 lit. a lub g niniejszego paragrafu,
  - b) zwiększenia zakresu rzeczowego, o którym mowa w ust. 25 lit. e niniejszego paragrafu.
- 2.1. Wykonawca nie może odmówić wykonania robót dodatkowych, o których mowa w ust. 25 pkt e, jeśli okaże się, że zachodzi konieczność wykonania prac nieobjętych umową a niezbędnych do jej prawidłowego wykonania i których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia oraz zostały one zaakceptowane przez Zamawiającego w protokole konieczności.
- 2.2. Wykonawca nie może żądać od Zamawiającego wynagrodzenia, jeśli wykonał roboty dodatkowe, o których mowa w ust. 25 pkt e, bez pisemnej zmiany niniejszej umowy.
- 2.3. Zmiana wynagrodzenia umownego będzie możliwa również w następujących przypadkach gdy nastąpi zmiana:
  - a) stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego,
  - b) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
  - c) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne,
  - d) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. 1074 i 1572),
  - e) ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia,
    - o ile ww. zmiany będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę.
3. W przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, o której mowa w art. 436 ust. 4 lit. b) pierwszy podpunkt ustawy p.z.p., wartość netto wynagrodzenia Wykonawcy nie zmieni się, a określona w aneksie wartość brutto wynagrodzenia zostanie wyliczona na podstawie nowych przepisów. Zmiana wchodzi w życie nie wcześniej niż w chwili zmiany przepisów w zakresie stawki podatku VAT i dotyczy niezafakturowanej części wynagrodzenia.
4. W przypadku zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, o której mowa w art. 436 ust. 4 lit. b) drugi podpunkt ustawy p.z.p., wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie modyfikacji o wartość zmiany całkowitego kosztu Wykonawcy wynikającego ze zmiany wynagrodzeń za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej osób bezpośrednio wykonujących zamówienie do wysokości zmienionego minimalnego wynagrodzenia za pracę albo do wysokości minimalnej stawki godzinowej, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publicznoprawnych od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia. Zmiana wchodzi w życie nie wcześniej niż w chwili zmiany przepisów i dotyczy niezafakturowanej części wynagrodzenia.
5. W przypadku zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne oraz zmiany zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, o której mowa w art. 436 ust. 4 lit. b) trzeci i czwarty podpunkt ustawy p.z.p., wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie modyfikacji o wartość zmiany całkowitego kosztu Wykonawcy, jaki będzie on zobowiązany ponieść przy uwzględnieniu tej zmiany, przy zachowaniu dotychczasowej kwoty netto wynagrodzenia osób bezpośrednio wykonujących

zamówienie. Zmiana wchodzi w życie nie wcześniej niż w chwili zmiany przepisów i dotyczy niezafakturowanej części wynagrodzenia.

6. Zamawiający przewiduje wprowadzanie na wniosek Wykonawcy zmian wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w przypadku udokumentowanej zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, gdyż miana ceny materiałów lub kosztów przekracza 20 % w stosunku do cen materiałów lub kosztów wskazanych w kosztorysach ofertowych opracowanych przez Wykonawcę na etapie sporządzania dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz sporządzania oferty (odpowiednio w zależności od charakteru poszczególnego zadania inwestycyjnego składającego się na przedmiot umowy) lub w wypadku kolejnej zmiany, względem cen materiałów lub kosztów ustalonych przy ostatniej takiej zmianie i odzwierciedlonych w zaktualizowanych kosztorysach ofertowych. Zmiana wynagrodzenia w tym trybie nie może prowadzić do wzrostu zysku Wykonawcy, a jedynie ma prowadzić do zrekompensowania kosztów jakie będzie ponosił w związku z realizacją umowy. W celu wykazania wpływu zmian, o których mowa w niniejszym ust., na koszty wykonania umowy, Wykonawca przedstawi Zamawiającemu szczegółową kalkulację cen materiałów lub kosztów według stanu sprzed danej zmiany cen materiałów lub kosztów uwzględniającą dane z kosztorysu ofertowego oraz szczegółową kalkulację cen materiałów lub kosztów według stanu po danej zmianie cen materiałów lub kosztów oraz wskaże kwotę, o jaką wynagrodzenie umowne powinno ulec zmianie. Zamawiający ustosunkuje się do przedstawionych kalkulacji, w szczególności przez zaakceptowanie wskazanej przez Wykonawcę kwoty lub przez zgłoszenie zastrzeżeń, wskazanie omyłek rachunkowych lub żądanie wyjaśnień lub dowodów co do poszczególnych elementów kalkulacji. W wypadku akceptacji kalkulacji Wykonawcy, strony zawrą aneks zmieniający Umowę w zakresie wynagrodzenia należnego Wykonawcy o kwotę wynikającą z kalkulacji. W terminie 14 dni od wspomnianej zmiany Umowy, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu zaktualizowany kosztorys ofertowy uwzględniający dokonaną zmianę.
7. Zmiana kosztów w rozumieniu ust. 2.3 niniejszego paragrafu w zakresie dotyczącym robocizny nie będzie uwzględniona w przypadku dokonania zmiany wynagrodzenia zgodnie z ust. 4 i 5 niniejszego paragrafu w danym roku.
8. Zmiana wynagrodzenia należnego Wykonawcy będzie określana z uwzględnieniem procentowej zmiany cen materiałów lub kosztów, o której mowa w ust. 2.3 pkt e niniejszego paragrafu, przy czym o wartość nie większą niż wynikająca ze wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w miesiącu poprzedzającym miesiąc zmiany wysokości wynagrodzenia, w stosunku do analogicznego miesiąca roku poprzedniego.
Zastrzeża się przy tym, iż bazowym odniesieniem wartościowym ewentualnych fluktuacji (zmian) cenowych i kosztowych w toku realizacji umowy (również w kontekście ustalenia poziomu istotności danej zmiany – weryfikacji przekroczenia poziomu 20 %) będą stosowne wskaźniki GUS obowiązujące na moment sporządzenia oferty (obrazujące średnie ceny rynkowe), co oznacza tym samym, iż wszelkie ryzyka związane z uwzględnieniem przez Wykonawcę w ocenie ofertowej (wynagrodzeniu umownemu) cen materiałów i kosztów związanych z realizacją zamówienia na poziomie niższym, niż wynika ze wskaźników GUS (tzn. indywidualnym zaniżeniem cen i kosztów względem średnich cen rynkowych) obciążają Wykonawcę (jako wkalkulowane w ryzyko ryczałtowe) – z samego tytułu przyjęcia w cenie ofertowej cen lub kosztów niższych niż obowiązujące w momencie sporządzenia oferty według wskaźników GUS nie będzie przysługiwać waloryzacja wynagrodzenia w przypadku zmiany cen i kosztów w toku realizacji umowy (weryfikowana na podstawie wskaźników GUS), jeżeli zmiany te nie będą wyższe niż 20 % wobec wskaźników GUS obowiązujących na moment sporządzenia oferty.
9. Waloryzacja zgodnie z ust. 2.3 niniejszego paragrafu dotyczy tylko części zamówienia, która nie została wykonana do dnia waloryzacji wynagrodzenia.
10. Przez zmianę ceny materiałów lub kosztów rozumie się wzrost odpowiednio cen lub kosztów, jak i ich obniżenie, względem cen lub kosztów przyjętych w kosztorysie inwestorskim

opracowanym przez Wykonawcę na etapie sporządzania dokumentacji projektowo-kosztorysowej lub oferty (odpowiednio i w zależności od charakteru poszczególnego zadania inwestycyjnego).

11. Pierwsza waloryzacja może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia podpisania Umowy.
12. Jeżeli umowa została zawarta po upływie 180 dni od dnia upływu terminu składania ofert, początkowym terminem ustalenia zmiany wynagrodzenia zgodnie z ust. 2.3 niniejszego paragrafu będzie dzień otwarcia ofert.
13. Maksymalna wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie waloryzacji zgodnie z ust. 6 niniejszego paragrafu, nie przekroczy 5 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1.
14. Wykonawca lub Podwykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z ust. 2.3, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub odpowiednio dalszego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
  - 1) przedmiotem umowy są roboty budowlane lub usługi,
  - 2) okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.
15. Zmiana wysokości wynagrodzenia, o której mowa w ust. 2.3. pkt a-d niniejszego paragrafu obowiązywać będzie od dnia podpisania aneksu i będzie obejmować wyrównanie za okres od dnia wejścia w życie zmian stosownych ustaw, o których mowa w przywołanym ustępie niniejszego paragrafu, po złożeniu formalnego wniosku, o którym mowa w ust. 16 niniejszego paragrafu. Zmiana będzie dotyczyła niezafakturowanej części wynagrodzenia.
16. Za wyjątkiem sytuacji, o której mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu, wprowadzenie zmian wysokości wynagrodzenia wymaga uprzedniego złożenia przez Wykonawcę oświadczenia wraz z uzasadnieniem oraz odpowiednimi dowodami potwierdzającymi wpływ zmian, o których mowa w ust. 4 - 6 niniejszego paragrafu na wynagrodzenie Wykonawcy.
17. Zmianie terminów wykonania przedmiotu niniejszej umowy:
  - a) działania siły wyższej, klęski żywiołowe
  - b) wystąpieniem nadzwyczajnych warunków pogodowych uniemożliwiających prawidłowe wykonanie prac, w szczególności z powodu technologii prac określonej umową, normami lub przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych (w tym wymaganych technologii przez producentów stosowanych materiałów i urządzeń). Poprzez nadzwyczajne warunki pogodowe niepozwalające na wykonanie zamówienia w terminie t. j.:
    - niskie temperatury powietrza (tzn. -10°C w ciągu co najmniej 5 kolejnych dni roboczych, co mogłoby skutkować nienależyтым wykonaniem robót lub przedłużeniem czasu ich wykonania;
    - wysokie temperatury powietrza powyżej 35°C , w ciągu co najmniej 5 kolejnych dni roboczych, co mogłoby skutkować nienależyтым wykonaniem robót lub przedłużeniem czasu ich wykonania;
    - nadmierne i długotrwałe opady deszczu, gradu, śniegu - fakt ten musi zostać zgłoszony Zamawiającemu i musi zostać potwierdzony przez inspektora nadzoru,
      - termin zostanie wydłużony, o czas trwania tych nadzwyczajnych warunków atmosferycznych,
  - c) wynikających z przestojów i opóźnień zawinionych przez Zamawiającego,
  - d) przekroczenia zakreślonych przez prawo terminów wydawania przez organy administracji decyzji, zezwoleń itp., odmowy wydania przez organy administracji wymaganych decyzji,
  - e) zezwoleń, uzgodnień na skutek błędów w dokumentacji określonej w § 1, konieczności uzyskania wyroku sądowego lub innego orzeczenia sądu lub organu administracyjnego, którego konieczności nie przewidziano przy zawieraniu umowy,
    - termin zostanie wydłużony o czas przekroczenia przez organ terminów wyznaczonych przez prawo,
  - f) zmian regulacji prawnych obowiązujących w dniu zawarcia umowy,

- g) wystąpienia okoliczności, których strony umowy nie były w stanie przewidzieć, pomimo zachowania należytej staranności, - opóźnienia, o których mowa powyżej muszą być udokumentowane stosownymi dokumentami podpisanymi przez kierownika budowy i inspektora nadzoru oraz zaakceptowane przez Zamawiającego. W przedstawionych powyżej przypadkach, strony ustalą nowe terminy, z tym że maksymalny okres przesunięcia terminu zakończenia realizacji przedmiotu umowy równy będzie okresowi przerwy lub przestoju,
  - h) opóźnienia w rozstrzygnięciu przetargu i podpisaniu umowy, spowodowanego m.in. procedurą odwoławczą, przedłużeniem terminu związania ofertą.
  - i) konieczność usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji;
  - j) inne przyczyny zewnętrzne niezależne od Zamawiającego oraz Wykonawcy skutkujące niemożliwością prowadzenia prac lub wykonywania innych czynności przewidzianych Umową,
    - w przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w ust. termin umowy może ulec odpowiedniemu przedłużeniu, o czas niezbędny do zakończenia wykonywania jej przedmiotu w sposób należyty, nie dłużej jednak niż o okres trwania tych okoliczności, pod warunkiem zgłoszenia w odpowiednim terminie Zamawiającemu,
18. Zmiany spowodowane nieprzewidzianymi w SWZ warunkami geologicznymi, archeologicznymi lub terenowymi w szczególności:
- a) niewypały, niewybuchy;
  - b) odmienne od przyjętych w dokumentacji warunki terenowe, w szczególności istnienie nie zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych obiektów;
  - c) w razie konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia losowego wywołanego przez czynniki zewnętrzne, którego nie można było przewidzieć z pewnością, szczególnie zagrażającego bezpośrednio życiu i zdrowiu ludzi.
  - d) zmiany, w przypadku uzasadnionego polecenia Zamawiającego dokonania zamiennych robót lub ich części; wystąpienia robót dodatkowych, od wykonania których uzależnione jest wykonanie zamówienia podstawowego - jeżeli terminy ich zlecenia, rodzaj lub zakres, uniemożliwiają dotrzymanie pierwotnego terminu umownego.
  - e) zmiany będące następstwem nie dopuszczenia do ich wykonania przez uprawniony organ lub nakazania wstrzymania robót przez uprawnione organy, z przyczyn nie wynikających z winy Wykonawcy.
19. Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmiany materiałów/urządzeń/wyrobów przedstawionych w ofercie przetargowej pod warunkiem, że zmiany te będą korzystne dla Zamawiającego oraz po udokumentowaniu braku złożenia przez Wykonawcę wykazu rozwiązań równoważnych w ofercie przetargowej. Ocena wiarygodności udokumentowania należy wyłącznie do Zamawiającego. Będą to, przykładowo, okoliczności: Będą to, przykładowo, okoliczności:
- 1) powodujące obniżenie kosztu ponoszonego przez Zamawiającego na eksploatację i konserwację wykonanego przedmiotu umowy,
  - 2) powodujące poprawienie parametrów technicznych,
  - 3) wynikające z aktualizacji rozwiązań z uwagi na postęp technologiczny lub zmiany obowiązujących przepisów.
20. Dodatkowo możliwa jest zmiana producenta poszczególnych materiałów i urządzeń przedstawionych w ofercie przetargowej pod warunkiem, że zmiana ta nie spowoduje obniżenia parametrów tych materiałów lub urządzeń lub wyrobów oraz będą korzystne dla Zamawiającego oraz po udokumentowaniu braku złożenia przez Wykonawcę wykazu rozwiązań równoważnych w ofercie przetargowej. Ocena wiarygodności udokumentowania należy wyłącznie do Zamawiającego.
- 20a. Wyżej wymienione zmiany, o których mowa w ust. 19 i 20 muszą być każdorazowo zatwierdzone przez Zamawiającego i inspektora nadzoru.
21. Wykonawca może dokonać zmiany kierownika budowy i kierowników robót przedstawionych w ofercie jedynie za uprzednią zgodą Zamawiającego, który musi

zaakceptować nowego kierownika budowy i kierownika robót. Zamawiający może żądać od Wykonawcy natychmiastowej lub w określonym terminie zmiany kierownika budowy/kierownika robót, jeżeli uzna, że nie wykonuje on swoich obowiązków wynikających z ustawy prawo budowlane lub umowy, w szczególności stwierdzona zostanie w trakcie realizacji robót trzykrotna nieobecność na terenie(ów) budowy(ów), w przypadku wcześniejszego powiadomienia o obecności inspektora nadzoru inwestorskiego lub przedstawiciela Zamawiającego o obecności. W przypadku zmiany kierownika budowy/kierownika robót, nowy kierownik budowy/kierownik robót musi posiadać stosowne uprawnienia budowlane oraz należeć do właściwej okręgowej izby inżynierów.

- 21.1. Zamawiający może żądać od Wykonawcy natychmiastowej lub w określonym terminie zmiany kierownika budowy/robót, jeżeli uzna, że nie wykonuje on swoich obowiązków wynikających z umowy. W przypadku zmiany kierownika budowy, nowy kierownik budowy musi posiadać stosowne uprawnienia budowlane oraz należeć do właściwej okręgowej izby inżynierów.
22. Zamawiający może dokonać zmiany inspektorów nadzoru inwestorskiego w każdym czasie.
23. Jeżeli w realizacji umowy będą występować podwykonawcy, na zasobach, których Wykonawca opierał się wykazując spełnianie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, o których mowa w art. 112 ustawy Prawo zamówień publicznych, Wykonawca może w trakcie realizacji umowy zmienić takiego podwykonawcę lub zrezygnować z niego pod warunkiem wykazania - przez Wykonawcę - Zamawiającemu, iż nowy podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełniana warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
24. Zamawiający dopuszcza zmiany umowy w przypadku wystąpienia okoliczności związanych z wpływem COVID-19. Przepisy art. 15r ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.) stosuje się odpowiednio.
25. Zmiany postanowień umowy (zmiana terminu jak i zmiana wynagrodzenia) można dokonać również w przypadku:
  - a) zmniejszenia zakresu przedmiotu umowy z przyczyn o obiektywnym charakterze, istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie części zakresu realizacji umowy nie leży w interesie publicznym; w takim przypadku sporządzony przez strony zostanie protokół określający wartość zmniejszenia zakresu przedmiotu umowy na podstawie kosztorysu ofertowego wykonawcy stanowiącego załącznik do niniejszej umowy;
  - b) nastąpi konieczność skrócenia terminu realizacji umowy ze względu na zmniejszenie zakresów rzeczowych zamówienia na roboty budowlane zaakceptowanych przez Zamawiającego;
  - c) zmian teleadresowych Stron umowy określonych w umowie;
  - d) w przypadku wystąpienia obiektywnych zmian ocenianych jako korzystne dla Zamawiającego;
  - e) wystąpienia robót dodatkowych (dla potrzeb umowy to roboty w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp), lub innych zamówień powiązanych, niezbędnych do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, których wykonanie stało się konieczne lub celowe i które mają wpływ na realizację niniejszego zamówienia.

W przypadku konieczności zrealizowania robót dodatkowych (w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 ustawy p.z.p.), sporządzony przez strony zostanie protokół konieczności określający wartość zwiększenia zakresu przedmiotu umowy a rozliczenie tych robót, nastąpi w oparciu o ceny jednostkowe robót zawarte w kosztorysie ofertowym wykonawcy stanowiącego załącznik do niniejszej umowy lub w przypadku braku takiej ceny na podstawie kosztorysu opracowanego na bazie nośników cen na podstawie których sporządzono kosztorys: /1) stawka roboczogodziny: ...zł/r-g, 2) koszty ogólne (pośrednie): ... (od R+S), 3) koszty zakupu materiałów: ... (do M), 4) zysk: ... (do R+S+KOR+KOS),

- 5) podatek VAT: ... % - zapisy nieobowiązkowe, jeśli mają swoje odzwierciedlenie w kosztorysie ofertowym/ oraz udokumentowanych cen materiałów nie wyższych niż średnie ceny materiałów dla województwa podkarpackiego opublikowane w Wydawnictwie Sekocenbud, Orgbud, Wacetob (wybór wydawnictwa należy do Zamawiającego) dla kwartału, w którym wykonywane były roboty. W przypadku braku powyższych danych ceny uzgodnione zostaną przez strony umowy. W przypadku konieczności zrealizowania robót dodatkowych sporządzony przez strony zostanie protokół określający wartość zwiększenia zakresu przedmiotu umowy na podstawie kosztorysu ofertowego wykonawcy stanowiącego załącznik do niniejszej umowy;
- f) wystąpienia konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych dokumentacją przetargową w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, t. j.: zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy określonego w § 1 ust. 1 niniejszej umowy. W przypadku konieczności zrealizowania robót zamiennych sporządzony przez strony zostanie na podstawie kosztorysu ofertowego wykonawcy protokół różnicowy stanowiący załącznik do niniejszej umowy;
- g) zmniejszenia, o którym mowa w § 1 ust. 8,
- h) w przypadku konieczności zlecenia robót, o których mowa w art. 455 ust. 2 p.z.p. – nastąpi odpowiednie wydłużenie terminu realizacji, koniecznego do zrealizowania,
- i) oczywiste omyłki pisarskie.
26. Zmiany do umowy może inicjować Zamawiający lub Wykonawca składając pisemny należycie uzasadniony i potwierdzony stosownymi dowodami wniosek do drugiej strony.

§ 12

Odpowiedzialność i ryzyko

1. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za szkody i wypadki oraz za szkody spowodowane utratą rzeczy, sprzętu, maszyn i urządzeń oraz uszkodzeniem ciała lub śmierci w czasie wykonywania robót.
2. Wykonawca jest odpowiedzialny i ponosi wszelkie koszty z tytułu szkód powstałych w związku z wykonywaniem Przedmiotu umowy, chyba, że powstanie szkód nastąpiło z winy Zamawiającego, bądź jest skutkiem siły wyższej. Wykonawca ponosi odpowiedzialność także za szkody w robotach, urządzeniach, materiałach, stanowiących przedmiot odbiorów częściowych. Wykonawca powinien chronić przed uszkodzeniem i kradzieżą, a także zapewnić ich utrzymanie, wykonane przez siebie i Podwykonawców roboty, urządzenia i materiały przeznaczone do wykonania robót od chwili rozpoczęcia robót do odbioru końcowego przedmiotu umowy. Winien on również zabezpieczyć roboty przed szkodami w warunkach zimowych oraz przed działaniem warunków atmosferycznych i wód gruntowych.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność również za szkody i straty w robotach spowodowane przez siebie podczas usuwania wad w okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady.

§ 13

Przedstawiciele stron i uczestnicy procesu inwestycyjnego

1. Strony ustalają, że przedstawicielem Zamawiającego w sprawie wykonania umowy będą:
  - 1) .....,
  - 2) .....,
2. Zamawiający zastrzegają, że osoby wymienione w ust. 1 nie posiadają upoważnienia do podejmowania decyzji powodujących zmianę warunków umowy, w szczególności wzrostu kosztów i zwiększenie lub zmianę zakresu inwestycji.
3. Strony ustalają, że przedstawicielem Wykonawcy w sprawie wykonania umowy będzie:
.....

4. Strony przyjmują, że osoby wskazane w niniejszym paragrafie są uprawnione do uzgadniania form i metod pracy, udzielania koniecznych informacji, podejmowania innych niezbędnych działań wynikających z niniejszej umowy koniecznych do prawidłowego wykonywania przedmiotu umowy.
5. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o powołaniu inspektora/ów nadzoru inwestorskiego.
6. Inspektor/rzy nadzoru inwestorskiego i kierownik budowy działają w granicach umocowania określonego przepisami ustawy Prawo budowlane.
7. Zawiadomienia pomiędzy stronami we wszelkich sprawach związanych z bieżącym wykonywaniem niniejszej umowy oprócz zastrzeżonych w umowie formy pisemnej będą dokonywane także drogą elektroniczną na następujące adresy mailowe:
  - 1) Wykonawca: .....
  - 2) Zamawiający: .....
8. Strony zobowiązują niezwłocznie informować się o zmianie adresu, w tym także wymienionym w ust. 7. W przypadku braku poinformowania o zmianie adresu lub adresu telefaksowego, o którym mowa w ust. 7 wysłane wiadomości uznaje się za dostarczone.
9. Wykonawca będzie dysponował zespołem projektantów (na czas realizacji przedmiotu niniejszej umowy) w następujących branżach:
  - 1) konstrukcyjno-budowlanej: ....., nr tel.: ....., e-mail: ....., posiadający uprawnienia budowlane nr ..... wydane w dniu .....,
  - 2) elektrycznej: ....., nr tel.: ....., e-mail: ....., posiadający uprawnienia budowlane nr ..... wydane w dniu .....
  - 3) sanitarnej: ....., nr tel.: ....., e-mail: ....., posiadający uprawnienia budowlane nr ..... wydane w dniu .....
10. Każda zmiana osoby z zespołu projektantów wymienionych w ust. 9 następować może na wniosek Wykonawcy, za pisemną zgodą Zamawiającego. Wykonawca do wniosku dołączy dokumenty potwierdzające, że proponowane osoby posiadają odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Osoby proponowane przez Wykonawcę muszą spełniać wymagania opisane w SWZ.
11. Wykonawca będzie dysponował następującymi kierownikami:
  - 1) kierownikiem budowy: ....., nr tel.: ....., e-mail: ....., posiadający uprawnienia budowlane nr ..... wydane w dniu .....
12. Zmiana osób wymienionych w ust. 9 lub w ust. 11, następować może na wniosek Wykonawcy i za pisemną zgodą Zamawiającego. Wykonawca do wniosku dołączy dokumenty potwierdzające, że proponowane osoby posiadają odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Osoby proponowane przez Wykonawcę muszą spełniać wymagania opisane w SWZ.

§ 14

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca wniósł Zamawiającemu przed podpisaniem niniejszej umowy zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 2,5 % ceny całkowitej podanej w ofercie t. j.: w wysokości: ..... zł (słownie złotych: ..... /100) w formie .....
2. Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu należy wnieść na rachunek bankowy Zamawiającego.
3. Wniesione zabezpieczenie przeznaczone jest na zabezpieczenie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy oraz z tytułu naliczenia kar umownych.
4. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 450 ustawy p.z.p. Zmiana formy zabezpieczenia nie stanowi zmiany Umowy.

5. Zwrot zabezpieczenia przez Zamawiającego nastąpi w niżej podanych wysokościach i terminach:
  - 1) 70 % wartości wniesionego zabezpieczenia Zamawiający zwróci w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu końcowego odbioru robót,
  - 2) 30 % wartości wniesionego zabezpieczenia Zamawiający zwróci nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji.
6. W przypadku zabezpieczenia w formie gwarancji lub poręczenia, okres ich obowiązywania nie może być krótszy niż:
  - 1) z tytułu należytego wykonania umowy – 30 dni od dnia podpisania protokołu końcowego odbioru robót,
  - 2) z tytułu usunięcia wad i usterek – nie później niż w 15 dniu po upływie upływu okresu rękojmi za wady.
7. W przypadku zabezpieczenia w formie gwarancji lub poręczenia, okres ich obowiązywania nie może być krótszy niż terminy wskazane w ust. 6 niniejszego paragrafu, z zastrzeżeniem postanowień art. 452 ust. 8 ustawy p.z.p.
8. W przypadku przedłużenia terminu wykonania przedmiotu umowy wskazanego w § 9 ust. 1 niniejszej umowy, skutkującego tym, że okres obowiązywania gwarancji lub poręczenia byłby krótszy, aniżeli terminy wynikające z ust. 6 niniejszego paragrafu, Wykonawca przed podpisaniem aneksu do niniejszej umowy, zobowiązany jest do przedłużenia okresu obowiązywania zabezpieczenia w taki sposób, by po zmianie umowy w zakresie terminu wykonania umowy, pokrywał się z terminami wynikającymi z ust. 6 niniejszej umowy i przedłożenia Zamawiającemu dokumentu potwierdzającego takie przedłużenie, z zastrzeżeniem postanowień art. 452 ust. 8 - 10 p.z.p.

§ 15

Prawa autorskie

1. Dokumentacja projektowo - kosztorysowa, o którym mowa w § 1A podlega ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
2. Wykonawca oświadcza, że przysługują mu autorskie prawa majątkowe do wszystkich utworów sporządzonych w ramach realizacji przedmiotu Umowy. Prawa te nie są ograniczone prawami osób trzecich.
3. Wykonawca przenosi na Zamawiającego, w ramach wynagrodzenia brutto, określonego w § 5 ust. 1, całość autorskich praw majątkowych do projektu koncepcyjnego i dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz prawo własności egzemplarza utworu, nośników, na których zostało ono utrwalone - bez dodatkowego wynagrodzenia. Osobiste prawa autorskie, jako niezbywalne pozostają własnością projektanta/ów – autora/ów opracowań, z zastrzeżeniem, iż zobowiązują się ich nie wykonywać.
4. Wykonawca przenosi na Zamawiającego prawo do wykonywania praw zależnych w celu wykonania lub zlecenia innym podmiotom zależnych praw autorskich, wtedy gdy dojdzie do zaniechania przez Wykonawcę wykonania w wyznaczonym terminie bądź przystąpienia do wykonania czynności wynikających z umowy, które może skutkować opóźnieniem terminów wynikających z umowy, bądź powodować zagrożenie oczekiwanej jakości przedmiotu umowy bądź gdy dojdzie do odstąpienia od umowy z winy Wykonawcy. Wykonawca wraz z powyższym przeniesieniem autorskich praw majątkowych przenosi na Zamawiającego wykonywanie zależnych praw autorskich do opracowań objętych przedmiotem umowy oraz upoważnia Zamawiającego do zlecenia osobom trzecim

- wykonywanie zależnych praw autorskich, w tym do przystosowywania dodatkowych zmian oraz przeróbek z chwilą podpisania protokołu odbioru poszczególnych opracowań i zapłaty wynagrodzenia w części dotyczącej tych opracowań.
5. Wykonawcy nie będzie przysługiwać odrębne wynagrodzenie za korzystanie z utworu na każdym odrębnym polu eksploatacji.
  6. Przeniesienie praw autorskich majątkowych i zależnych do opracowań będących przedmiotem umowy na rzecz Zamawiającego, polegać będzie na umożliwieniu korzystania z dokumentacji (w sposób nieograniczony czasowo i terytorialnie) w dowolnym celu, w zakresie wszystkich pól eksploatacji obejmujących w szczególności:
    - 1) prawo do realizacji ekspozycji wg sporządzonego projektu koncepcyjnego i dokumentacji projektowo-kosztorysowej;
    - 2) utrwalanie jakąkolwiek techniką, w szczególności cyfrową w jakimkolwiek systemie;
    - 3) zwielokrotnianie jakąkolwiek techniką, w szczególności cyfrową w jakimkolwiek systemie, w tym także wprowadzanie do pamięci komputera;
    - 4) wprowadzanie zwielokrotnionych egzemplarzy do obrotu;
    - 5) najem i użyczenie egzemplarzy;
    - 6) rozpowszechnianie w całości lub we fragmentach w sieci informatycznej;
    - 7) modyfikacja utworu i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pośrednictwem osób trzecich, a także do stworzenia innego utworu;
    - 8) prawo do udzielania zezwolenia na rozpowszechnianie utworu w postaci opracowania (również po dokonaniu jego zmiany lub modyfikacji);
    - 9) udostępniania dokumentacji osobom trzecim w celu sprawowania przez nie nadzoru nad wykonywaniem robót budowlanych, realizowanych na jej podstawie;
    - 10) wielokrotnego użycia przez Zamawiającego lub przez inne jednostki;
    - 11) korzystania i używania utworu, winnym zakresie wprost niewymienionym, a potrzebnym do realizacji celu, dla którego jest wykonywana dokumentacja projektowo - kosztorysowa, określony w § 1, w szczególności w zakresie potrzebnym do przeprowadzenia ewentualnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację robót budowlanych.
  7. Przeniesienie praw, o których mowa w niniejszym paragrafie nastąpi z chwilą podpisania przez Strony protokołu odbioru poszczególnych opracowań oraz zapłaty wynagrodzenia i nie jest ograniczone pod względem celu rozpowszechniania utworu, ani też pod względem czasowym czy terytorialnym, a prawa te mogą być przenoszone na inne podmioty bez żadnych ograniczeń.
  8. Przejście praw autorskich powoduje przejście na Zamawiającego własności egzemplarzy dzieła, o których mowa w § 3 niniejszej umowy.

§ 17

Postanowienia końcowe

1. Postanowienia niniejszej umowy nie naruszają praw i obowiązków Zamawiającego, Wykonawcy, podwykonawcy i dalszego podwykonawcy wynikających z przepisów art. 647(1) Kodeksu cywilnego.
2. Zamawiający nie wyraża zgody na dokonywania cesji wierzytelności wynikających z niniejszej umowy na rzecz osób trzecich, pod rygorem bezskuteczności.
3. W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie zapisy SWZ oraz wszystkie odpowiednie przepisy prawa, mające związek z wykonaniem przedmiotu umowy, w tym: Prawo zamówień publicznych (wraz z aktami wykonawczymi), Prawo budowlane (wraz z aktami wykonawczymi), Kodeks cywilny.
4. Wszelkie spory między Stronami, których nie da się rozstrzygnąć polubownie, wynikłe w związku z zawarciem lub realizacją Umowy, będą rozstrzygane przez sąd powszechny właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego z tym, że w sprawie majątkowej, w której zawarcie ugody jest dopuszczalne, każda ze stron umowy, w przypadku sporu wynikającego

z zamówienia, może złożyć wniosek o przeprowadzenie mediacji lub inne polubowne rozwiązanie sporu do Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wybranego mediatora albo osoby prowadzącej inne polubowne rozwiązanie sporu.

5. Załączniki do umowy:

- 1) opis przedmiotu zamówienia,
- 2) harmonogram rzeczowo – finansowy,
- 3) oferta Wykonawcy wraz z kosztorysami ofertowymi,
- 4) szczegółowa kalkulacja cen materiałów i kosztów,
- 5) polisa OC wykonawcy związana z przedmiotem zamówienia wraz z dowodami opłacenia wymagalnych składek, stanowiącej integralną część.

6. Niniejszą umowę sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach - 2 egzemplarze dla Zamawiającego i 1 egzemplarz dla Wykonawcy.

7. Wszystkie tytuły paragrafów użyte w umowie mają charakter redakcyjny i zostały wprowadzone jedynie dla zapewnienia jej przejrzystości, co oznacza że nie będą one miały wpływu na interpretację postanowień umowy.

§ 18

Klauzula salwatoryjna

1. W przypadku stwierdzenia, że którekolwiek z postanowień Umowy jest z mocy prawa nieważne lub bezskuteczne, okoliczność ta nie będzie miała wpływu na ważność i skuteczność pozostałych postanowień, chyba że z okoliczności wynikać będzie w sposób oczywisty, że bez postanowień nieważnych lub bezskutecznych, Umowa nie zostałaby zawarta.
2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, Strony zobowiązane będą zawrzeć aneks do Umowy, w którym sformułują postanowienia zastępcze, których cel gospodarczy i ekonomiczny będzie równoważny lub maksymalnie zbliżony do celu postanowień nieważnych lub bezskutecznych.

Zamawiający

Wykonawca